

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/23-10/18
URBROJ: 613-07-24-9
Varaždin, 3. prosinca 2024.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje županijskim i
lokalnim cestama
na području
Međimurske županije**

S A D R Ź A J

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	13
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	14
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	18
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	29
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	43
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	45
OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE	47
Prilog 1 Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. studenoga 2023. do 31. listopada 2024.	48

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA
NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 21. ožujka do 3. prosinca 2024.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekta revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Subjekt revizije je Županijska uprava za ceste Međimurske županije (dalje u tekstu: Uprava za ceste), kao ustanova za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije (dalje u tekstu: Županija).

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

Posebni ciljevi revizije su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekta revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata Uprave za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka Uprave za ceste
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama u Upravi za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Uprave za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

– Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama ○ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o. ○ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu ○ županijske i lokalne ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Uprave za ceste kao osobe koja njima upravlja ○ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta ○ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ○ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji financijski planovi u skladu s propisima o proračunu o vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje o za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja o vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene) o ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> o doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta o planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja o izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenim za te poslove o obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenim za njihovo obavljanje o doneseni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta o operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje o radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenima za provedbu održavanja o doneseni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima o obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe o osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja o sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste o doneseni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe o organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama o osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjera o sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu o mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> o godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave o godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini o godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva o Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama o osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice Uprave za ceste

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

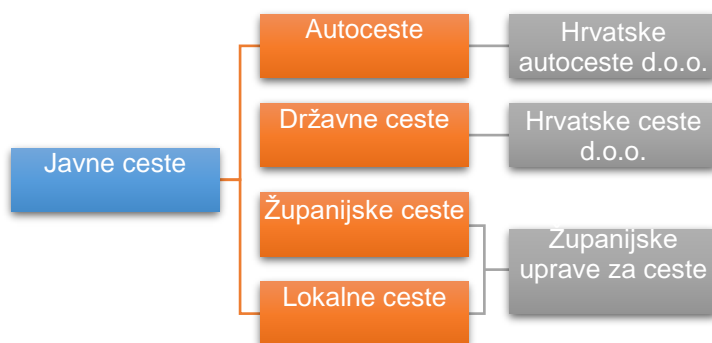
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrsishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

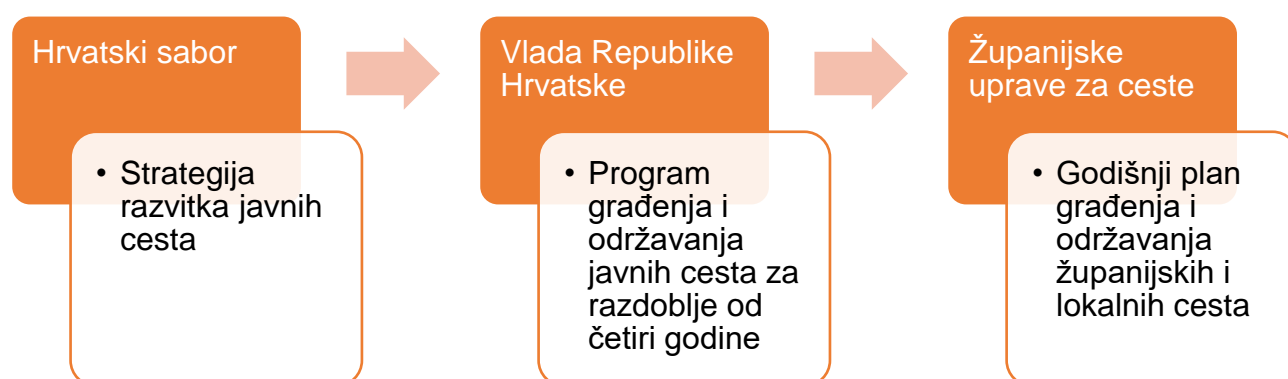
Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoceste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.

Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljišne knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljišta također se upisuju u zemljišne knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljišne knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog Programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslužnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.

Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priklučnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava, propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta i nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022., u ukupnom iznosu od 13.272.280,84 eura, i 2023., u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura, raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022., i Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

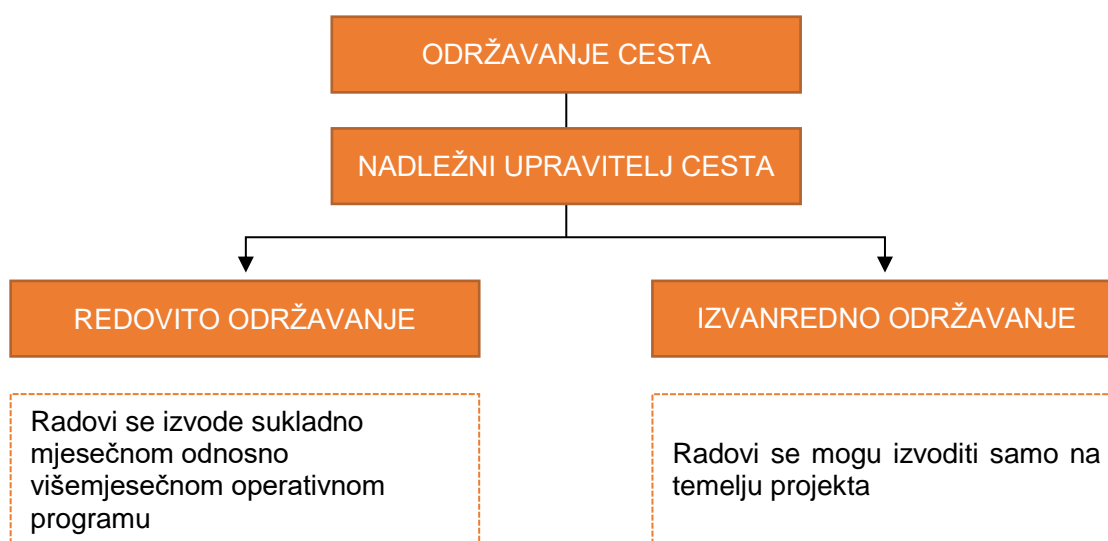
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogućiti siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja. Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova propisani su odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21).

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta, određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvatanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesečnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je uz stupanj dotrajalosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cjelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

– Zimska služba

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavješćavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te osposobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljišno-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

– Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste, prilažu se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesečnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svijetlog raspona 5 m i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta. Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerenja i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljaju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerenja i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesečno pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa. Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima, ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu.

Sastoji se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazive krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registarske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mjere za otklanjanje nepravilnosti koje bi mogle prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mjere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

Informiranje javnosti

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, financijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, financijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponzorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivo mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznica na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Županijske i lokalne ceste su prema odredbama Zakona o cestama javne ceste u vlasništvu Republike Hrvatske, a povjerene na upravljanje županijskim upravama za ceste. Uprava za ceste je ustanova za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Međimurske županije (dalje u tekstu: Županija). Osnovana je odlukom Županijske skupštine iz ožujka 1997. te je u svibnju 1997. upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Varaždinu. Sjedište Uprave za ceste je Mihovljanska 70, Čakovec. Djelatnost obavlja u vlastitim poslovnim prostorima.

Statut je donesen 1997. te izmjene i dopune 2003., 2005., 2012. i 2021., na koje je Županijska skupština dala suglasnost. Statutom je utvrđeno da Uprava za ceste obavlja sljedeće djelatnosti: poslove građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta, poslove održavanja županijskih i lokalnih cesta, upravljanje županijskim i lokalnim cestama te zaštitu županijskih i lokalnih cesta, poduzimanje mjera za očuvanje okoliša.

Tijela Uprave za ceste su: Upravno vijeće, ravnatelj i Stručno vijeće.

Upravno vijeće ima sedam članova, koje imenuje Županijska skupština. Mandat članova Upravnog vijeća je četiri godine. Upravno vijeće, između ostalog, donosi Statut uz suglasnost nadležnog tijela Županije, donosi programe rada i razvoja ustanove te nadzire njihovo izvršenje, donosi financijski plan i godišnji obračun, donosi godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, provodi javni natječaj za imenovanje te predlaže Županijskoj skupštini imenovanje i razrješenje ravnatelja, donosi plan javne nabave i odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izvođenje radova građenja, redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta čija je pojedinačna vrijednost veća od 500.000,00 kn (66.361,40 eura) bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) te imenuje predsjednika i članove Stručnog vijeća, na prijedlog ravnatelja.

Ravnatelj, između ostalog, organizira i rukovodi radom i poslovanjem Uprave za ceste te ju predstavlja i zastupa u pravnom prometu.

Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o pitanjima održavanja, zaštite, građenja i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta te daje Upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja, prijedloge i savjete u vezi s organizacijom rada i uvjetima za razvoj djelatnosti te drugih poslova određenih zakonom, Odlukom o osnivanju i Statutom te drugim općim aktima.

Uz Statut, Upravno vijeće je donijelo Pravilnik o radu (2015.), Pravilnik o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije (2015.), Odluku o izmjenama i dopunama pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije (2022.), Proceduru blagajničkog poslovanja (2019. i 2023.), Proceduru korištenja službenih vozila (2020. i 2023.), Pravilnik o korištenju službenih mobitela (2017. i 2023.), Odluku o kreditnoj kartici (2021. i 2022.), Odluku o korištenju službenog vozila (2021. i 2022.) te Odluku o korištenju službenog mobitela – ravnateljica (2021., 2022. i 2023.).

U vrijeme obavljanja revizije prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 97/23.) na području Međimurske županije razvrstane su 34 županijske ceste duljine 206,955 km i 81 lokalna cesta duljine 254,905 km, odnosno u ukupnoj duljini od 461,860 km cesta. Pojedine ceste navedene u Odluci o razvrstavanju javnih cesta protežu se kroz više županija. Prema vrsti kolnika, na koncu 2023. je 94,0 % cesta asfaltnog te 6,0 % makadamskog kolnika.

Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama prenositi Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj, vođenje, održavanje i korištenje baze podataka o javnim cestama i objektima na njima te načini jedinstvenog označavanja i prikupljanja podataka o javnim cestama propisan je odredbama Pravilnika o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15). Prema odredbi članka 2. navedenog Pravilnika, baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba. Bazu podataka o javnim cestama čine dva osnovna dijela: prostorna baza podataka (sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje) te alfanumerička baza podataka (sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima). Za planiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama i objektima ovi podaci moraju biti dostupni, pravodobni i relevantni.

Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za uspostavu i vođenje baze podataka o javnim cestama te prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka i primjenu jedinstvenog adresnog sustava označavanja javnih cesta. Također, osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije.

Županijske uprave za ceste nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfanaumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Podatke u Alfanaumeričku bazu podataka o javnim cestama dužne su unositi putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravodobnost i točnost unesenih podataka. Unos podataka u bazu mogu obavljati ovlašteni djelatnici ili druge ovlaštene osobe od strane Županijske uprave za ceste koje dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku s kojom se prijavljuju u navedenu Bazu podataka.

Osnovni uvjet za uvid u stvarno stanje cesta i objekata kojima upravlja Uprava za ceste je informacijski sustav koji koristi. Uprava za ceste zaključila je ugovor s izrađivačem baze podataka, koji je ažurira i održava. Koristi se baza podataka javnih cesta, čije ustrojavanje je zakonska obveza i koja osim digitalne ortofoto karte i digitalnog katastarskog plana sadrži i slojeve koji daju vektorizirani prikaz cesta, njihove oznake, telekomunikacijske vodove, kanalizacijske vodove i koja se nadopunjuje. Prostorna baza podataka daje uvid u stanje cesta, a koristi se za izdavanje uvjeta građenja i priključenja na cestu, izdavanje suglasnosti i rješavanje imovinskopravnih odnosa i drugih potreba upravljanja cestama.

Alfanumerička baza podataka sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima. Koristi se aplikacija odnosno programsko rješenje koje koriste i Hrvatske ceste d.o.o. radi lakše korespondencije i prenošenja te razmjene podataka. U svrhu kvalitetnijeg vođenja baze prostornih podataka (ažurni podaci registra prostornih jedinica i digitalnog katastarskog plana) Uprava za ceste pregledava, koristi te preuzima podatke s mrežnih stranica javnih servisa (ISPU – prostorni planovi, eDozvole, SKI podaci, DGU podaci, e-Hrvatska).

Uprava za ceste je u Registar državne imovine dostavila podatke o zemljišnoknjižnim česticama na kojima su izgrađene ceste i za koje su riješeni imovinskopravni odnosi, odnosno za koje je u zemljišnim knjigama upisano vlasništvo Republike Hrvatske.

Uprava za ceste je od osnutka te u 2022. i 2023. poduzimala aktivnosti za upis ili ispravljanje upisa u zemljišne knjige prava vlasništva i prava upravljanja na katastarskim česticama na kojima se nalaze županijske i lokalne ceste.

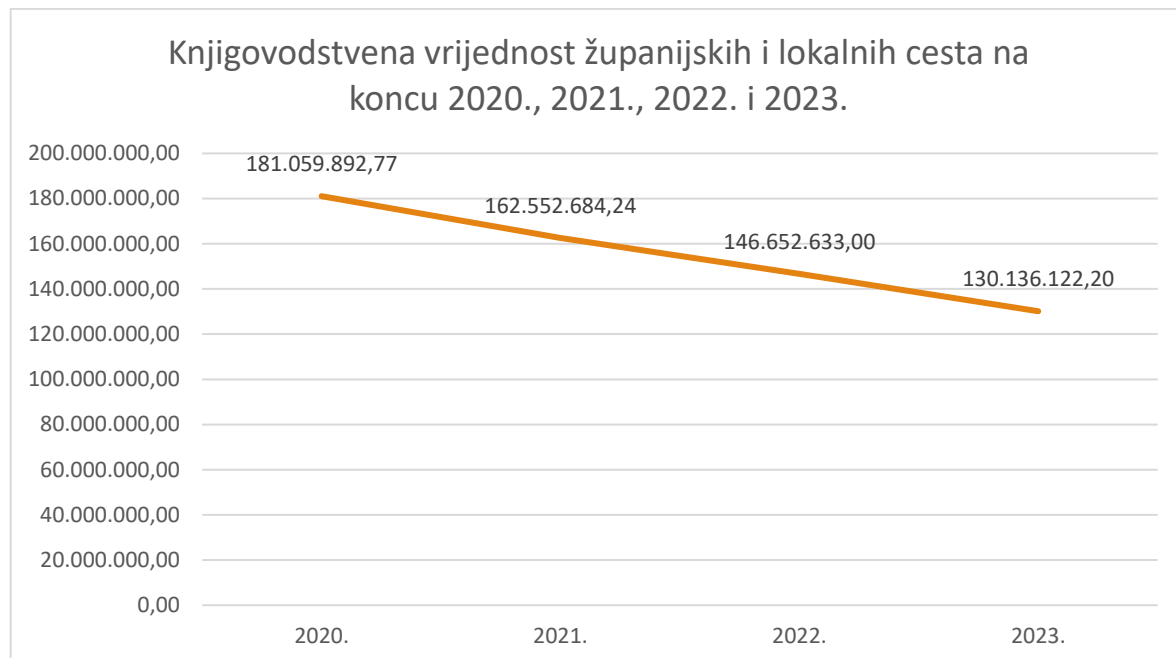
Stupanjem na snagu Zakona o cestama iz srpnja 2011., Uprava za ceste je u 2012. izrađivala geodetske elaborate stvarnog stanja županijskih i lokalnih cesta kojima je omogućeno formiranje katastarskih čestica u skladu sa stvarnim stanjem na terenu te upisivanje u zemljišne knjige županijskih i lokalnih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske s pravom upravljanja Uprave za ceste.

Do konca 2023. upisano je u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis Uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama, 188 487 km ili 93,8 % županijskih i 173 306 km ili 69,8 % lokalnih cesta. Dinamika izrade geodetskih elaborata izvedenog stanja uvjetovana je financijskim mogućnostima Uprave za ceste. Dugogodišnje procedure evidentiranja obavljale su se, u smislu preduvjeta, prema potrebama radi rekonstrukcija, sanacija i izgradnje objekata na i uz županijske i lokalne ceste te zbog izvođenja drugih infrastrukturnih radova (vodovoda, kanalizacije, plina, električnih instalacija te telefonskih instalacija). Radi praćenja stanja upisa cesta u zemljišne knjige, Uprava za ceste je ustrojila evidenciju koja sadrži podatke o broju ceste, zemljišnoknjižnog uloška, posjedovnog lista i katastarske čestice na kojima se cesta proteže, površini katastarske čestice i katastarskoj općini te podatke o ispravnosti upisa cesta u zemljišne knjige. Također, ustrojila je evidenciju, odnosno popis nekretnina u vlasništvu Uprave za ceste ili koje su joj dane na upravljanje. Tijekom 2022. za aktivnosti u vezi s rješavanjem imovinskopravnih odnosa za županijske i lokalne ceste ostvareni su rashodi u iznosu od 22.084,46 eura i u 2023. u iznosu od 63.413,93 eura.

Uprava za ceste vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19, 108/20 i 158/23). Županijske i lokalne ceste su u glavnoj knjizi evidentirane u ukupnom iznosu, a u analitičkoj evidenciji pojedinačno (vrijednost pojedine ceste). Obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta.

Koncem 2023. u poslovnim knjigama Uprave za ceste nabavna vrijednost županijskih i lokalnih cesta iskazna je u iznosu od 459.771.540,40 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 329.635.418,20 eura te sadašnja vrijednost u iznosu od 130.136.122,20 eura.

U grafičkom prikazu u nastavku daje se prikaz knjigovodstvene vrijednosti županijskih i lokalnih cesta na koncu 2020., 2021., 2022. i 2023.

Uprave za ceste su izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji evidentiraju poslovne promjene prema proračunskom računovodstvu, gdje se obračunava ispravak vrijednosti javnih cesta, koji nema utjecaj na rezultat poslovanja, ali pokazuje u kojoj se mjeri ceste troše. Propisana godišnja stopa ispravka je 4,0 %, bez obzira na prometnu opterećenost pojedinih cesta. Utvrđivanje stopa ispravka vrijednosti javnih cesta prema prioritetima, s naglaskom na prometnu opterećenost, dalo bi objektivniji prikaz trošenja cesta (primjerice: kategorija manje opterećenih cesta koristila bi osnovnu stopu od 1,5 % do 2,0 %, a kategorija cesta s više kamionskog i inače količinski većeg prometa uvećanu stopu od 2,5 % do 4,0 %). Evidentirana godišnja povećanja imovine s osnove ulaganja u javne ceste su mala u odnosu na ukupne godišnje iznose ispravaka vrijednosti (koji umanjuju nabavnu vrijednost javnih cesta).

Na temelju stalne potrebe za osiguranjem dodatnih financijskih sredstava, kao kriterij uvrštenja na listu prioriteta koristi se i sufinanciranje građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta od strane jedinica lokalne samouprave. Upravno vijeće je u 2011. donijelo kriterije o zajedničkom financiranju radova (građenja i rekonstrukcije) na županijskim i lokalnim cestama.

Prema obrazloženju Uprave za ceste postoje dva modela iskazivanja navedenih rashoda. Kada je naručitelj/investitor Uprava za ceste, na temelju projektne dokumentacije izrađuje se troškovnik u kojem se razrađuju segmenti javne ceste prema ovlaštenicima za upravljanje javnim cestama: ako se radi o rekonstrukciji ceste s izgradnjom biciklističke trake, pješačke staze i pješačko-biciklističke staze u naselju, trošak kolnika ili proširenja ceste je u cijelosti rashod Uprave za ceste, a izgradnja staze ili trake s oborinskom odvodnjom dijeli se na svakog po 50,0 % troška. Trošak dijela samog kolnika koji je u nadležnosti Uprave za ceste evidentira se na ulaganja, a ukupan trošak staze na kapitalne pomoći.

Nakon provedenog postupka javne nabave i zaključenog ugovora s izvođačem radova zaključuje se sporazum o zajedničkom financiranju radova s jedinicom lokalne samouprave za 50,0 % udjela na stazama ili se utvrđuje iznos u skladu s drugim tehničkim zahtjevima prema projektnoj dokumentaciji. Nakon okončanog obračuna, odnosno na temelju ostvarenih rashoda, Uprava za ceste jedinici lokalne samouprave dopisom prenosi informaciju o ukupnim rashodima na kapitalnim pomoćima zbog knjigovodstvenog evidentiranja (prijenosa u imovinu jedinice lokalne samouprave). Za objekte izvan naselja, poput rekonstrukcije ceste s izgradnjom biciklističke trake/staze između dva naselja, ukupan rashod evidentira Uprava za ceste na povećanje imovine.

Drugi model je kada je naručitelj/investitor jedinica lokalne samouprave te se na temelju izrađene projektne dokumentacije i provedenog postupka javne nabave zaključuje sporazum o zajedničkom financiranju radova. Najčešće se radi o strukturi radova izgradnje staze (pješačka/pješačko-biciklistička ili biciklistička) unutar naselja s oborinskom odvodnjom te se ukupni rashodi dijele po pola. Taj rashod Uprava za ceste evidentira u okviru kapitalnih pomoći te jedinicu lokalne samouprave na koncu godine izvješćuje o iznosu ostvarenih rashoda. Prema navedenom, Uprava za ceste nije evidentirala ukupan iznos izgrađenih biciklističkih traka, pješačkih staza i pješačko-biciklističkih staza, koje su sastavni dio županijskih i lokalnih cesta, u poslovnim knjigama na računima nefinancijske imovine.

Prema odredbama članka 4. Zakona o cestama, javnu cestu čine, između ostalog, građevine za odvodnju cesta i pročišćavanje otpadnih voda sakupljenih na cestovnoj građevini, zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine ceste prema projektu, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste, cestovno zemljište u površini, koju čine površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina zemljišnog pojasa te površina zemljišta na kojoj su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine potrebne za održavanje ceste i pružanje usluga vozačima i putnicima, kao i za potrebe kretanja bicikla i pješaka te naplatu cestarine (između ostalog parkirališta, odmorišta, nogostupi, biciklističke prometnice, zelene površine, ugibališta, okretišta, stajališta javnog prijevoza i drugi), građevine koje služe za promet bicikala i kretanje pješaka izgrađene na cestovnom zemljištu, priključci na javnu cestu, prometni znakovi i uređaji za nadzor prometa i sigurno vođenje prometa i opreme ceste te građevine i oprema za zaštitu ceste, prometa i okoliša. U 2022. kapitalne pomoći proračunima iskazane su u iznosu od 387.199,15 eura, a u 2023. u iznosu od 619.178,00 eura.

Odredbama članka 58. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je na snazi do konca 2024. određeno je da su rashodi za dodatna ulaganja, ulaganja kojima se produžuje vijek upotrebe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva nefinancijske imovine.

Uprava za ceste je tijekom obavljanja revizije evidentirala povećanje imovine za vrijednost kapitalnih pomoći u razdoblju od 2020. do 2023. u ukupnom iznosu od 1.174.966,82 eura (kada pribavi potrebne podatke, povećat će za dio koji su financirale jedinice lokalne samouprave).

Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i ostali izvori.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima te rashodima i izdacima u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih financijskih planova i godišnjih izvješća o izvršenju financijskog plana, donesenih u skladu s propisima o proračunu, te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni prihodi i rashodi Uprave za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih financijskih planova, godišnjih izvješća o izvršenju financijskog plana i godišnjih izvješća o poslovanju

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta	4.519.477,07	4.265.069,49	94,4	93,0	4.428.800,00	4.441.761,45	100,3	66,6
1.1.	Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	4.328.090,78	4.176.064,09	96,5	91,0	4.322.500,00	4.338.621,18	100,4	65,1
1.2.	Naknada za izvanredni prijevoz	7.963,37	7.158,34	89,9	0,2	1.800,00	1.603,39	89,1	-
1.3.	Naknada za korištenje cestovnog zemljišta i naknada za pravo puta	178.114,01	76.623,09	43,0	1,7	99.000,00	96.300,39	97,3	1,4
1.4.	Naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti	5.308,91	5.223,97	98,4	0,1	5.500,00	5.236,49	95,2	0,1
2.	Drugi prihodi	369.257,71	320.826,97	86,9	7,0	2.423.485,92	2.223.982,85	91,4	33,4
2.1.	Sredstva proračuna	353.036,68	311.934,30	88,4	6,8	432.130,00	233.045,45	53,9	3,5
2.2.	Sredstva iz ostalih izvora	132,72	11,39	8,6	-	120,00	0,00	-	-
2.3.	Sredstva za sanaciju cestovne infrastrukture – EU	0,00	0,00	-	-	1.980.820,00	1.980.811,72	100,0	29,7
2.4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi	9.057,00	2.957,16	32,7	0,1	3.750,00	4.107,75	109,5	0,1
2.5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	7.031,31	5.924,12	84,2	0,1	6.665,92	6.017,93	90,3	0,1
	Ukupno prihodi (1.+2.)	4.888.734,78	4.585.896,46	93,8	100,0	6.852.285,92	6.665.744,30	97,3	100,0
3.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	4.015.847,11	3.554.975,97	88,5	75,9	5.724.970,00	4.835.091,48	84,5	79,1
3.1.	Građenje i rekonstrukcija	1.303.669,79	1.037.550,05	79,6	22,1	1.769.620,00	1.174.915,12	66,4	19,2
3.2.	Redovito održavanje	2.591.041,21	2.396.302,17	92,5	51,2	2.663.740,00	2.437.887,09	91,5	39,9
3.3.	Izvanredno održavanje	121.136,11	121.123,75	100,0	2,6	1.291.610,00	1.222.289,27	94,6	20,0
4.	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	656.062,11	637.657,54	97,2	13,6	703.950,00	695.226,62	98,8	11,4
4.1.	Doznaka dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu za financiranje nerazvrstanih cesta	524.255,09	511.734,82	97,6	10,9	530.000,00	523.320,09	98,7	8,6
4.2.	Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta	74.324,77	73.474,02	98,9	1,6	80.000,00	76.993,00	96,2	1,3
4.3.	Naknada za uređenje voda	30.526,25	30.364,24	99,5	0,6	30.500,00	31.499,60	103,3	0,5
4.4.	Geodetsko-katastarske usluge za potrebe upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru	26.956,00	22.084,46	81,9	0,5	63.450,00	63.413,93	99,9	1,0
5.	Rashodi Uprave za ceste	550.162,58	490.531,87	89,2	10,5	659.425,00	581.785,46	88,2	9,5
5.1.	Rashodi za zaposlene	252.418,87	238.476,47	94,5	5,1	306.500,00	303.547,40	99,0	5,0
5.2.	Materijalni rashodi	256.732,37	208.825,43	81,3	4,5	300.425,00	237.340,79	79,0	3,9

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim prihodima ili rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
5.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	41.011,34	43.229,97	105,4	0,9	52.500,00	40.897,27	77,9	0,6
	Ukupno rashodi (3.+4.+5.)	5.222.071,80	4.683.165,38	89,7	100,00	7.088.345,00	6.112.103,56	86,2	100,0
	Višak/manjak prihoda	-333.328,02	-97.268,92	-	-	236.059,08	553.640,74	-	-
	Preneseni višak/manjak prihoda iz prethodnog razdoblja	333.328,02	333.327,97	-	-	236.059,08	236.059,08	-	-
	Višak/manjak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	0,00	236.059,08		-	0,00	789.699,82	-	-

– Prihodi

Izvori sredstava za financiranje javnih cesta utvrđeni su člankom 86. Zakona o cestama, a navedeno je 13 različitih izvora sredstava za financiranje javnih cesta. U praksi se kao izvori sredstava najčešće pojavljuju: prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog, županijskog, gradskog i općinskog proračuna te ostali izvori. Visinu navedenih naknada utvrđuje ministar, a za sredstva koja se ostvaruju iz proračuna zaključuju se ugovori, odnosno sporazumi s jedinicama lokalne samouprave.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ukupni prihodi u 2022. i 2023. ostvareni su u iznosu od 11.251.640,76 eura, od čega 4.585.896,46 eura u 2022. te 6.665.744,30 eura u 2023.

Vrijednosno najznačajniji prihodi, ako se izuzmu sredstva pomoći ostvarena zbog elementarne nepogode, ostvareni su od godišnje naknade za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila i priključnih vozila. U 2022. ostvarena je u iznosu od 4.176.064,09 eura i čini 91,0 % ukupno ostvarenih prihoda, a u 2023. u iznosu od 4.338.621,18 eura i čini 65,1 % ukupno ostvarenih prihoda. U 2023. njihov udjel u ukupnim prihodima je smanjen zbog ostvarenih većih prihoda od pomoći proračunu iz drugih proračuna (dodjela bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju cestovne infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresima od 28. prosinca 2020.). Iznos godišnje naknade utvrđen je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila. Plaćaju je vlasnici motornih i priključnih vozila koji imaju prebivalište odnosno sjedište na području Županije. Uprava za ceste zaključila je ugovore o raspoređivanju naplaćenih sredstava godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, izdavanju potvrda o obračunatoj godišnjoj naknadi i drugim poslovima koji su s tim povezani u skladu s navedenim Pravilnikom. Ugovori su zaključeni na rok od dvije godine s pravnim osobama u čijem vlasništvu su stanice za tehnički pregled (41 ugovor u 2020. te 40 ugovora u 2022.). Potraživanja od stanica za tehnički pregled za naplaćenu naknadu za ceste Uprava za ceste vodi analitički po stanicama za tehnički pregled prema podacima iz jedinstvenog programa Centra za vozila Hrvatske. Za obavljanje navedenih usluga ugovorena je naknada u iznosu od 6,00 kn (0,80 eura) po vozilu bez PDV-a. Također, s društvom Centar za vozila Hrvatske zaključen je ugovor o obavljanju poslova koji su povezani s izdavanjem potvrde i obračunatoj godišnjoj naknadi. Poslovi se odnose na elektroničku obradu podataka o naplati godišnje naknade koja se obavlja u stanicama za tehnički pregled vozila, izvan stanica te dostavu podataka o svim obrađenim predmetima u stanicama, uz primjenu posebne programske aplikacije. Za obavljanje navedenih poslova ugovorena je naknada u iznosu od 1,50 kn (0,20 eura) po vozilu bez PDV-a. Uprava za ceste ima pristup programu koji omogućava pregled i analizu podataka o naknadi (izvješća o naplaćenju naknadi, izvješća o pojedinačnim naplaćenim naknadama, izvješća o oslobođenju plaćanja, pregled stanica za tehnički pregled). O naplaćenju godišnjoj naknadi Centar za vozila Hrvatske dostavlja izvješća Upravi za ceste. Uprava za ceste ima pristup informatičkom programu za naplatu godišnje naknade u koji podatke unosi Centar za vozila Hrvatske za sve stanice za tehnički pregled vozila u Republici Hrvatskoj. Tijekom godine Uprava za ceste obavlja kontrolu obračunane i naplaćene naknade, a koncem godine obavlja usklađenje potraživanja sa stanicama za tehnički pregled. Izmjenama Pravilnika je od 1. siječnja 2016. smanjena godišnja naknada za autobuse i teretna vozila te za priključna vozila.

Prema izvješću Centra za vozila Hrvatske, na području Županije u 2021. registrirana su 57 872 vozila, u 2022. registrirano je 58 946 vozila te je u 2023. registrirano 61 596 vozila. Vlasnici motornih ili priključnih vozila, koji odjave svoja vozila, imaju pravo na povrat dijela plaćenog iznosa godišnje naknade razmjerno razdoblju u kojem je, računajući od dana odjave vozila, prestala uporaba javnih cesta. Uprava za ceste vraćala je dio plaćene godišnje naknade vlasnicima motornih i priključnih vozila koji su tijekom godine odjavili svoja vozila ili su prema naknadnom rješenju Ministarstva ostvarili pravo na oslobođenje od plaćanja godišnje naknade (evidentirano umanjjenjem prihoda). Za ostvarena prava na oslobođenje plaćanja naknade na temelju rješenja Ministarstva, Uprava za ceste primala je sredstva iz državnog proračuna. U 2022. povrat cestarine iznosio je 41.334,96 eura, a u 2023. iznosio je 41.072,82 eura.

Uključenjem u javnu raspravu o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama Udruga županijskih uprava za ceste Hrvatske, kao i pojedine županijske uprave za ceste, istaknule su potrebu osiguranja potrebnih izvora sredstava za izvođenje radova prema programima redovitog održavanja, izvanrednog održavanja te građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta. Istaknuto je da županijske uprave za ceste upravljaju sa 70,0 % mreže javnih cesta na području Republike Hrvatske, da su županijske i lokalne ceste preduvjet regionalnog razvoja te da većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima nije u mogućnosti kvalitetno održavati najveću javnu cestovnu mrežu u vlasništvu Republike Hrvatske, čime je ugrožena i sigurnost prometovanja po županijskim i lokalnim cestama, kojima se služi veliki broj stanovnika Republike Hrvatske. Istaknuto je da se naknada za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila za ceste, kao glavni prihod, nije usklađivala i povećavala od 2003., da je 2015. smanjena, da bez obzira na inflaciju nije povećavana, a da su sve ostale naknade kod registracije vozila pratile inflaciju. Raspoloživa sredstva za program redovitog održavanja nisu dovoljna za pomirenje radova redovitog održavanja javnih cesta u obujmu kojim bi se zadovoljili standardi održavanja utvrđeni Pravilnikom o održavanju cesta, već ih zadovoljavaju u daleko manjem obujmu. Navode da je nužno osigurati dodatne stabilne, unaprijed poznate prihode za približno izjednačavanje, odnosno smanjenja razlike po prihodima unutar županijskih uprava za ceste, što bi se direktno odrazilo na stanje cesta jer većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima nije u mogućnosti kvalitetno održavati ovu najveću javnu cestovnu mrežu.

Prema Pravilniku o izvanrednom prijevozu, dozvolu za izvanredan prijevoz izdaju i provode naplatu troškova izvanrednog prijevoza Hrvatske ceste d.o.o. Kada izvanredan prijevoz započne na županijskoj cesti, dio naknade pripada županijskoj upravi za ceste. Prihodi od naknade za izvanredni prijevoz u 2022. ostvareni su u iznosu od 7.158,34 eura, a u 2023. u iznosu od 1.603,39 eura.

Odredbama članka 86. Zakona o cestama utvrđena je i naknada za prekomjernu uporabu, kao jedan od izvora sredstava za financiranje javnih cesta, a odredbama članka 49. navedenog Zakona utvrđeno je da pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, korištenje šuma, šumskog zemljišta i šumskih proizvoda, industrijska proizvodnja, izvođenje građevinskih radova i slično) dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, dužne su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste. Pod srednje teškim i teškim teretnim vozilima smatraju se vozila ukupne mase veće od 7,5 tona, a ministar propisuje djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste. Rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, odnosno koncesionar.

Pravilnik o mjerilima za izračun naknade za izvanredni prijevoz i prekomjernu uporabu javne ceste prestao je važiti 9. lipnja 2010., a od tada nije donesen normativni akt kojim bi se utvrdila mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, postupak za dobivanje rješenja o odobrenju za prekomjernu uporabu javne ceste, postupak za rekonstrukciju i prilagodbu javne ceste, mjerila za izračun naknade, način obračuna i naplate naknade za prekomjernu uporabu javne ceste te nadzor nad provedbom akta. Nakon 2007. Uprava za ceste nije ostvarivala prihode od godišnje naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta svake godine, osim što je jednokratno ostvaren prihod u 2017. u iznosu od 43.798,53 eura (330.000,00 kn). Zbog nedostatka propisa prihodi su ostvareni prema zaključenom sporazumu s trgovačkim društvom INA d.d. Zagreb i činili su 1,0 % ukupno ostvarenih prihoda u 2017. Uprava za ceste nije ostvarivala prihode od godišnje naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta redovito, osim što je jednokratno ostvaren prihod u 2017. u iznosu od 43.798,53 eura (330.000,00 kn). Prema obrazloženju Uprave za ceste, uplata je izvršena prema zaključenom sporazumu s INA d.d. Zagreb, a činila je udio od 1,0 % ukupnih prihoda Uprave za ceste (zbog nedostatka propisa). Nakon 2007. Uprava za ceste nije ostvarivala prihode od godišnje naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, a sve zbog nedostatka propisa kojim bi bila utvrđena mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, postupak za dobivanje rješenja o odobrenju za prekomjernu uporabu javne ceste, postupak za rekonstrukciju i prilagodbu javne ceste, mjerila za izračun naknade, način obračuna i naplate naknade za prekomjernu uporabu javne ceste te nadzor nad provedbom navedenog Pravilnika (od studenoga 2007. do lipnja 2010.), a kasnije zbog nedonošenja provedbenog propisa kojim bi se utvrdili svi potrebni elementi za naplatu naknade za prekomjernu uporabu javne ceste. Također, odredbama članka 9.b Zakona o cestama, propisano je da se za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Navedena odluka Vlade Republike Hrvatske do vremena obavljanja revizije nije donesena (studen 2024.).

Prihodi od naknada za korištenje cestovnog zemljišta ostvareni su u 2022. u iznosu od 1.364,16 eura, a u 2023. u iznosu od 301,94 eura. Ostvareni su u skladu s odredbom članka 73. Zakona o cestama, prema kojoj su svi korisnici cestovnog zemljišta za građenje pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti i obavljanje pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i slično, obavljanje navedenih djelatnosti u već izgrađenim objektima, kao i korištenje samih površina cestovnog zemljišta za gospodarske djelatnosti, radi pružanja usluga korisnicima javne ceste, dužni plaćati naknadu za pravo korištenja cestovnog zemljišta na javnoj cesti, koje nastaje zaključivanjem ugovora između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika cestovnog zemljišta. Uvjeti i način korištenja cestovnog zemljišta, visina naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti, postupak povjeravanja cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti na korištenje te prava i obveze u vezi s korištenjem cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti radi obavljanja pratećih djelatnosti propisani su odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, korištenje cestovnog zemljišta povjerava se korisnicima javnim nadmetanjem. Iznimno se korištenje cestovnog zemljišta može povjeriti izravnim ugovaranjem ako u prethodno provedena dva javna nadmetanja nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda te za postavljanje reklama, izgradnju parkirališta, postavljanje jednostavne građevine, primjerice kioska ili druge građevine gotove konstrukcije, i u drugim propisanim slučajevima.

Za korištenje cestovnog zemljišta zaključena su u 2022. godini 32 ugovora u ukupnom iznosu od 8.043,82 eura, a u 2023. godini 41 ugovor u ukupnom iznosu od 9.752,25 eura.

Prihodi od naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti ostvareni su na temelju odredbe članka 86. Zakona o cestama, prema kojoj se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća naknada u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Osnivanje prava služnosti, prava građenja ili drugog sličnog prava na javnoj cesti utvrđuje se ugovorom između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika prava. U 2022. ostvareni su prihodi u iznosu od 71.835,14 eura, kao i u 2023.

Na temelju Zakona o javnim cestama u 2009. zaključen je ugovor o korištenju cestovnog zemljišta s trgovačkim društvom koje je vlasnik elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme izgrađene na javnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste (dalje u tekstu: Korisnik). Iznos naknade za korištenje cestovnog zemljišta utvrđen je na temelju Pravilnika o mjerilima za izračun naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti (Narodne novine 119/07). Ukupna površina korištenog cestovnog zemljišta utvrđena je procjenom sporazumno (nisu bili dostupni točni podaci) 205 240 m², a predujam godišnje naknade u iznosu od 293.760,75 kn (38.988,75 eura). Korisnik je bio obavezan najkasnije do konca 2010. izraditi katastarsku izmjeru te je dostaviti Upravi za ceste.

Odredbama članka 122. Zakona o cestama iz 2011. (Narodne novine 84/11) utvrđeno je da pravna osoba koja upravlja javnom cestom treba zaključiti ugovore o osnivanju prava služnosti odnosno prava građenja za komunalne, vodne i energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezanu opremu izgrađene na javnoj cesti do dana stupanja na snagu navedenog Zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu.

U svibnju 2013. zaključen je s Korisnikom Ugovor o osnivanju prava služnosti, a dodatak Ugovoru u prosincu 2015. Ugovorom je određeno da se osniva pravo služnosti na županijskim i lokalnim cestama na području Županije u kojima je izgrađena Korisnikova elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema. Ukupna duljina trase korištenog cestovnog zemljišta utvrđena je procjenom sporazumno (nisu bili dostupni točni podaci), a plaćanje predujma za godišnju naknadu utvrđeno je u iznosu od 219.348,29 kn (29.112,52 eura). Odredbom članka 4., stavka 5. navedenog Ugovora utvrđeno je da će se iznosi naknade korigirati nakon suglasnog utvrđenja točnih površina javnih cesta na kojima je izgrađena Korisnikova elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema, u roku od šest mjeseci od dostave dokumentacije, što znači do konca lipnja 2016. U vrijeme potpisivanja Ugovora visina naknade za osnivanje prava služnosti bila je propisana Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 52/11). Visina naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti za postavljanje elektroničke komunikacijske kabelaške kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije i stupova zračne mreže utvrđena je u iznosu od 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²) koja se usklađuje s godišnjim rastom indeksa cijena na malo koji objavljuje Državni zavod za statistiku.

Visina naknade za osnivanje prava služnosti za postavljanje elektroničke komunikacijske kabelaške kanalizacije, vodova koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije i stupova zračne mreže iznosila je 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²). Koeficijent usklađenja iznosio je 0,50, jer se naknada usklađuje ovisno o površini koja se koristi kod osnivanja prava služnosti vodova (preko 5 000 m²).

Korisnik je bio obvezan najkasnije do konca 2015. izraditi geodetske snimke izvedenog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme te ih dostaviti Upravi za ceste. Ugovorom se obvezao dostavljati sukcesivno geodetske snimke izvedenog stanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, a Uprava za ceste je dozvolila Korisniku da na temelju navedenog Ugovora uknjiži pravo služnosti na javnim cestama. Korisnik nije upisao pravo služnosti u zemljišne knjige. U prosincu 2015. dodatkom Ugovoru utvrđen je godišnji predujam plaćanja naknade za osnovanu služnost u iznosu od 508.163,36 kn (67.444,87 eura). Također, utvrđena je obveza Korisnika na plaćanje razlike naknade za razdoblje od konca srpnja do konca prosinca 2014. u iznosu od 32.557,13 kn (4.321,07 eura) te za cijelu 2015. u iznosu od 288.815,07 kn (38.332,34 eura).

Pozivajući se na odredbe članka 212. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23), Uprava za ceste je u studenome 2018. Korisniku dostavila Izjavu o otkazu ugovora navodeći, između ostalog, neispunjenje ugovornih obveza Korisnika koje se odnose na izradu geodetskih elaborata iz kojih bi se vidio položaj i količina EKI mreže, što je osnova za određivanje naknade. Uprava za ceste je daljnje međusobne odnose s Korisnikom počela uređivati na temelju odredbe članka 12., stavka 1., točke 1. te odredbi članaka 28. i 29. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) putem Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM), na temelju Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17). Odredbom članka 28. navedenog Zakona utvrđeno je korištenje općeg dobra i nekretnina drugih na temelju prava puta te je stavkom 1. istog članka propisano da se smatra da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27., stavka 1. navedenog Zakona, uz ispunjavanje određenih uvjeta.

Prema odredbama članka 28., stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27., stavka 1. navedenog Zakona, te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta. Odredbama članka 29. navedenog Zakona utvrđeno je, između ostalog, da izračun i visinu te način plaćanja naknade propisuje Vijeće Agencije pravilnikom. Odredbama članka 5. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta propisan je način utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Između ostalog, navedeno je da je u postupku HAKOM ovlašten zahtijevati od operatora za kojeg se pretpostavlja da je infrastrukturni operator dostavljanje svih potrebnih podataka i dokumenata o njegovoj elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi, a HAKOM će za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama te visinu godišnje naknade za pravo puta. Prema odredbama članka 8. navedenog Pravilnika, infrastrukturni operator obvezan je plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnina na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra i vlasnik nekretnina na kojima je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura obvezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti pristup na nekretnine radi postavljanja, korištenja održavanja i pregleda elektroničke komunikacijske infrastrukture te uključenja ili isključenja korisnika. Također, navedeno je da obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine. Prema navedenom Pravilniku, visina naknade za pravo puta na cestovnom zemljištu iznosila je 6,00 kn/m² (0,80 eura/m²) do 27. prosinca 2014., a nakon toga iznosi 8,00 kn/m² (1,06 eura/m²).

Odredbama članka 184. novog Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine 76/22 i 14/24), koji je na snazi od 12. srpnja 2022., utvrđeno je da će Vijeće Agencije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Zakona donijeti propis, između ostalog, i iz članka 63., stavka 3. navedenog Zakona, kojim bi bili propisani izračun i visina naknade za pravo puta te način plaćanja. Do dana obavljanja revizije (studenj 2024.) navedeni propis nije donesen.

HAKOM je u travnju 2019. donio Rješenje kojim je utvrdio da je Korisnik infrastrukturni operater i ima pravo puta na županijskim i lokalnim cestama Međimurske županije te se utvrđuje godišnja naknada za pravo puta prema površini zemljišta na kojem se nalazi elektronička komunikacijska infrastruktura, sve prema Elaboratu i Pravilniku o potvrdi i naknadi o pravu puta. U skladu s navedenim Rješenjem, Korisnik je obračun godišnje naknade za pravo puta dostavio HAKOM-u i Upravi za ceste. Korisnik je protiv navedenog Rješenja HAKOM-a pokrenuo upravni spor te je Visoki upravni sud u rujnu 2019. donio presudu kojom se odbija zahtjev za poništenjem Rješenja HAKOM-a. Korisnik je u siječnju 2019. podnio tužbu radi neosnovanosti otkaza ugovora o služnosti, a Općinski sud u Čakovcu je u lipnju 2023. donio presudu kojom utvrđuje da je otkaz Ugovora neosnovan i bez pravnog učinka te da je Ugovor i nadalje na snazi i obvezuje stranke. Uprava za ceste je u lipnju 2023. podnijela žalbu na presudu te se spis povodom žalbe nalazi na Županijskom sudu u Osijeku. Naknada za pravo služnosti je naplaćena u 2013., 2014. i 2015. u iznosu od 219.348,26 kn (29.112,52 eura) za svaku godinu. U 2016. naplaćena je naknada za tekuću godinu u iznosu od 508.163,36 kn (67.444,82 eura) te razlika prema dodatku ugovora u iznosu od 321.372,00 kn (42.653,39 eura). U 2017. i 2018. naplaćeno je po 508.163,36 kn (67.444,86 eura). U travnju 2019. naplaćena je naknada za pravo puta u iznosu od 1.231.401,08 kn (163.435,01 euro) i u prosincu 2019. u iznosu od 1.257.853,42 kn (166.945,84 eura) te u prosincu 2020. i 2021. po 1.257.853,42 kn (166.945,84 eura). Korisnik je za obračun naknade od 2013. do 2019. plaćao naknadu za pravo služnosti. Za obračun je korištena jedinična cijena 2,4 kn/m² (0,32 eura/m²) a kod obračuna iznos jedinične cijene nije usklađen s godišnjim rastom indeksa cijena na malo koji objavljuje Državni zavod za statistiku.

Odredbama članka 86. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 4/23 i 133/23), od siječnja 2022., utvrđeno je da se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća isključivo naknada iz stavka 1., točke 12. navedenog članka, u visini određenoj prema članku 87., stavku 6. navedenog Zakona odnosno naknada za pravo služnosti koju odredi Vlada Republike Hrvatske. U prosincu 2022. naplaćen je iznos naknade za pravo služnosti u iznosu od 541.241,88 kn (71.835,14 eura).

Uprava za ceste vodila je sudske sporove zbog naplate prava služnosti/prava puta. Od 2019. do konca listopada 2024. troškovi odvjetnika iznosili su 45.789,95 eura, od čega u 2022. u iznosu od 7.480,59 eura, a u 2023. u iznosu od 14.368,53 eura.

S obzirom na to da se kod donošenja zakonske regulative za korištenje nekretnina na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura nije vodilo dovoljno računa o mogućim dvojbama, za korištenje nekretnina za istu infrastrukturu mogla se obračunavati naknada u dvije bitno različite visine (za pravo služnosti i za pravo puta). Iz navedenog proizlazi da je, zbog nedovoljno jasne i precizne zakonske regulative za naplatu naknade za korištenje nekretnina na kojima je postavljena elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema, Uprava za ceste imala, zbog sudskih postupaka, odvjetničke troškove.

Prihodi iz proračuna ostvareni su u 2022. u iznosu od 311.934,30 eura, a u 2023. u iznosu od 233.045,45 eura.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su na temelju odluka o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta, koje je donosio ministar koncem proračunskih godina (studen i prosinac). Na temelju navedenih odluka ugovorima je utvrđeno da će Ministarstvo do konca tekuće godine, na zahtjev Uprave za ceste, isplatiti utvrđeni iznos jednokratno.

Uprava za ceste se ugovorom obvezala doznačena sredstva utrošiti najkasnije do konca sljedeće proračunske godine, o utrošku sredstava dostavljati tromjesečne izvještaje s dokazima o utrošku te finalno izvješće o ukupnom utrošku doznačenih sredstava dostaviti do 15. veljače u sljedećoj godini. U odlukama je navedeno da se sredstva raspoređuju na temelju odredbi članka 92. Zakona o cestama, a kojima su utvrđena mjerila: veličina mreže županijskih i lokalnih cesta, visina vlastitih izravnih prihoda županijske uprave za ceste, ujednačavanje redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta izraženo u postotku od standarda održavanja, stupanj izgrađenosti mreže županijskih i lokalnih cesta, stanje kolnika mreža županijskih i lokalnih cesta.

Prihodi prema odlukama ministra u 2022. iznosili su 124.927,87 eura i činili 2,7 % ukupnih prihoda te su u 2023. iznosili 113.573,00 eura i činili su 1,7 % ukupnih prihoda. U 2023. iz državnog proračuna su ostvarena i sredstva sufinanciranja od Ministarstva u iznosu od 66.361,40 eura za provedbu nacionalnog plana izgradnje biciklističke infrastrukture.

S obzirom na to da se odluke o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta Upravi za ceste donose za fiskalnu godinu koncem te godine, otežano je planiranje potrebnih radova održavanja u fiskalnoj godini te se na koncu godine iskazuje višak prihoda koji se prenosi za korištenje u idućoj godini jer rashodi nisu izvršeni u tekućoj godini.

Na temelju sporazuma o sufinanciranju u 2022. ostvareni su prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave (tri) u iznosu od 187.006,43 eura, a odnose se na sredstva za izgradnju kružnog raskrižja na ŽC2003 i ŽC2245 u Svetom Martinu na Muri, za izgradnju biciklističke trake na dijelu ŽC2003 dionica 6, Mursko Središće – Peklenica te za izvođenje radova izgradnje cestovnog mosta na ŽC2022 u Maloj Subotici. Također, u 2023. ostvareni su prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave (dvije) u iznosu od 53.111,05 eura, a odnose se na sredstva za rekonstrukciju i izgradnju pješačko-biciklističke staze u Svetoj Mariji LC20090 u iznosu od 19.930,35 eura te za rekonstrukciju LC20020 i izgradnju biciklističke trake Gornji Kraljevec – Remis, u iznosu od 33.180,70 eura. Nositelj radova bila je Uprava za ceste, koja je provodila postupke nabave i obavljala plaćanje prema ovjerenim situacijama o izvedenim radovima. Vrijednost radova koji se odnose (prema troškovnicima) na radove na cestama i objektima kojima upravlja evidentirana je kao povećanje imovine.

U okviru sredstava iz drugih prihoda za 2023. iskazana su i sredstva od dodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju cestovne infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresima od 28. prosinca 2020. na području Županije u iznosu od 1.980.811,72 eura. Prema dva zahtjeva za nadoknadu sredstava (travanj i svibanj 2023.), sredstva su utrošena na obnovu (sanaciju) kolnika na šest županijskih cesta, četiri lokalne ceste te izgradnju cestovnog mosta. Nakon provedenih postupaka javne nabave zaključeno je u 2021. šest ugovora o nabavi radova, u 2022. jedan ugovor, a u 2023. četiri ugovora.

– Rashodi

Iz ostvarenih prihoda, financiraju se rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta, drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama te rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste.

Vrijednosno najznačajniji rashodi Uprave za ceste su rashodi za održavanje i građenje cesta koji u 2022. čine 75,9 %, a u 2023. čine 79,1 % ukupnih rashoda. Slijede drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama te rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste.

Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama ostvareni su u 2022. u iznosu od 637.657,54 eura i u 2023. u iznosu od 695.226,62 eura. Vrijednosno značajni se odnose na doznake dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta Gradu Čakovcu za financiranje nerazvrstanih cesta na njegovom području. Izvršene su na temelju odredaba članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije. Sredstva su doznačena prema mjerilima propisanim odredbom članka 8. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, prema kojoj udjel duljine nerazvrstanih cesta na području Grada Čakovca u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije iznosi 12,4 %. U 2022. ostvareni su rashodi u iznosu od 511.734,48 eura, a u 2023. u iznosu od 523.320,09 eura.

Rashodi u vezi s funkcioniranjem Uprave za ceste ostvareni su u 2022. u iznosu od 490.531,87 eura, a u 2023. u iznosu od 581.785,46 eura. Vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene, koji su u 2022. ostvareni u iznosu od 238.476,47 eura, a u 2023. u iznosu od 303.547,40 eura. Na početku 2022. Uprava za ceste imala je sedam, a na koncu 2023. imala je osam zaposlenika.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije iz kolovoza 2015. te izmjenama i dopunama iz prosinca 2022., utvrđeni su odjeli i radna mjesta. Prema odredbi članka 14. Statuta i odredbi članka 3. navedenog Pravilnika, Uprava za ceste ima četiri organizacijske jedinice, i to: ured ravnatelja, organizacijsku jedinicu za održavanje, zaštitu i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta, organizacijsku jedinicu za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta te organizacijsku jedinicu za financijske i opće poslove.

Sistematizacijom radnih mjesta predviđeno je deset radnih mjesta, kod čega jedan zaposlenik obavlja poslove voditelja dvije organizacijske jedinice: organizacijske jedinice za održavanje, zaštitu i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta te organizacijske jedinice za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta. Ugovor o radu sa zaposlenikom zaključen je u veljači 2012. i njime je utvrđeno da će prvenstveno obavljati poslove i zadatke na radnom mjestu voditelja organizacijske jedinice za održavanje, zaštitu i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta. Dodaci ugovoru zaključeni su u travnju 2013. i listopada 2015. Drugim dodatkom ugovoru utvrđeno je da će zaposlenik prvenstveno obavljati poslove i zadatke voditelja organizacijske jedinice održavanja, zaštite, izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta, a koja nije utvrđena Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije.

Ravnateljica je od lipnja 2021. do lipnja 2022. bila vršiteljica dužnosti ravnateljice, a u lipnju 2022. je na temelju natječaja izabrana za ravnateljicu za četverogodišnje razdoblje. Ravnateljica istovremeno obavlja i poslove voditelja organizacijske jedinice za financijske i opće poslove (koje je obavljala do imenovanja za vršiteljicu dužnosti ravnateljice). Ugovorom iz lipnja 2022. utvrđeno je da će se za obavljanje poslova radnog mjesta voditeljice organizacijske jedinice za financijske i opće poslove, koje ravnateljica obavlja određeni dio radnog vremena, troškovi utvrditi dodatkom ugovora. Dodatak ugovoru nije zaključen i ne isplaćuje se naknada odnosno ne nastaju troškovi.

Državni ured za reviziju nalaže zaključivati ugovore sa zaposlenicima za radna mjesta u organizacijskim jedinicama utvrđenim Statutom te Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije.

Navedenim Pravilnikom utvrđeno je da osnovnu plaću radnika čini osnovica pomnožena s koeficijentom složenosti poslova, uvećana za 0,5 % za svaku navršenu godinu radnog staža. Osnovicu plaće čini prosječna tromjesečna brutoplaća po radniku u privredi Republike Hrvatske, koju osnovicu utvrđuje i objavljuje Državni zavod za statistiku. U 2022. prosječna brutoplaća iznosila je 2.281,11 eura, a netoplaća 1.638,46 euro. U 2023. prosječna brutoplaća iznosila je 2.596,00 eura, a netoplaća 1.834,00 eura.

Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

Županijske i lokalne ceste čine najveću mrežu javnih cesta u Republici Hrvatskoj (66,7 %). Zbog toga je od velike važnosti provoditi mjere i postupke njihova održavanja kvalitetno, kako bi mogle zadovoljiti potrebe sigurnosti cestovnog prometa.

Prema odredbama Zakona o cestama, planski temelj za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, kao dijelom mreže javnih cesta u Republici Hrvatskoj, je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., kojom su utvrđeni ciljevi i plan razvitka županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta u Republici Hrvatskoj. U skladu sa Strategijom, Vlada Republike Hrvatske donosi program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine. Posljednje četverogodišnje razdoblje za koje je navedeni program donesen je razdoblje od 2017. do 2020. Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

– Planiranje

Prema odredbama članka 22. Zakona o cestama, program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje se godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste.

Uprava za ceste donijela je u rujnu 2021. i listopadu 2022. godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Plan za 2022. mijenjan je i dopunjava u svibnju i studenome 2022., a plan za 2023. u ožujku i studenome 2023. zbog uravnoteženja planiranih rashoda s prihodima planiranim godišnjim financijskim planovima te njihovim izmjenama i dopunama.

Planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. te njihove izmjene i dopune usvojilo je Upravno vijeće i pribavljena je suglasnost Županijske skupštine.

Godišnje financijske planove s godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te izmjene i dopune godišnjih planova u 2022. i 2023. donijelo je Upravno vijeće na prijedlog ravnateljice i uz prethodno mišljenje Stručnog vijeća. Navedeni dokumenti dostavljeni su Županiji, a Županijska skupština dala je zaključak o davanju pozitivnog mišljenja na financijski plan i godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te zaključak o davanju pozitivnog mišljenja na projekcije financijskog plana i godišnjeg plana građenja i održavanja za sljedeće dvije godine. Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture upućeni su zahtjevi za izdavanje suglasnosti na plan s tabelarnim i financijskim prikazom podataka. Posljednja dobivena suglasnost Ministarstva je na plan za 2015., iako je i dalje svake godine upućivana dokumentacija za pribavljanje suglasnosti. Ministarstvu se također dostavljaju podaci o izvršenju proračuna i investicija.

Planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nisu doneseni kao zaseban dokument, nego su podaci o oznakama cesta, nazivima cesta, planiranim dionicama, duljinama dionica, vrstama planiranog zahvata, planiranim iznosima ulaganja te računu evidentiranja iskazani kao poseban dio financijskog plana, uz obrazloženja. Nije naveden način financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje donositi plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta kao posebni dokument koji sadrži nazive pojedinih cesta, oznake cesta, planirane dionice, duljine dionica, vrste planiranog zahvata, planirane iznose ulaganja te način financiranja.

Odredbama članka 21. Statuta Međimurske županije utvrđeno je, između ostalog, da Skupština razmatra godišnje planove i programe rada ustanova koje obavljaju vodnogospodarsku djelatnost i djelatnost održavanja i gradnje županijskih i lokalnih cesta.

Uprava za ceste redovitim pregledima županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata na svom području prati njihovo stanje te provodi potrebne analize radi utvrđivanja prioriteta u planiranju i provedbi programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, u okviru raspoloživih financijskih sredstava. U 2021. izrađeni su interni kriteriji vrednovanja budućih investicija. Popis kriterija je podloga za utvrđivanje prioriteta i donošenje odluke o daljnjoj realizaciji investicijskog projekta. Uključuje stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta u cilju povećanja sigurnosti prometa. Kriteriji su podijeljeni u skupine i razrađeni: osnovni uvjeti (riješeni imovinskopravni odnosi, izrađena projektna dokumentacija ili izvedbena dokumentacija, ishođena građevinska dozvola), povećanje prometne sigurnosti (izvođenje radova u cestovnom pojasu, praćenje projekata, ocjena stanja kolnika, godišnji i glavni pregled mostova i propusta, evidencija brojanja prometa, izvanredni događaji, ne/postojeća biciklistička i pješačka infrastruktura, modernizacija prometnice s aspekta preusmjeravanja opterećenja drugih prometnica i dugoročnog smanjenja kontinuiranih troškova održavanja makadama, uređenje spojeva s prometnicama višeg ranga) te ostali uvjeti (prometna važnost nekog područja, udio ukupne mreže županijske ili lokalne na području pojedine jedinice lokalne samouprave i izvedena ostala linijska infrastruktura).

Uz redovite preglede, Pravilnikom o održavanju cesta, propisani su sezonski i godišnji pregledi cesta. Na temelju propisanih i obavljenih pregleda izrađena je klasifikacija mreže županijskih i lokalnih cesta, koja je temelj za izradu godišnjeg plana, prioritetnih radova redovitog i izvanrednog (pojačanog) održavanja.

Izvršenim pregledom županijskih i lokalnih cesta donesena je ocjena stanja županijskih i lokalnih cesta, kao i procjena oštećenja kolnika asfaltnih i makadamskih cesta.

U tablici broj 3 daju se podaci o rashodima za ostvarivanje plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o poslovanju Uprave za ceste za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 3

Podaci o rashodima za ostvarivanje planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta i godišnjih izvješća o poslovanju Uprave za ceste za 2022., odnosno 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	2022.				2023.			
		Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)	Planirano	Ostvareno	Indeks	Udjel ostvarenih u ukupnim rashodima (u %)
	1	2	3	4 (3/2*100)	5	6	7	8 (7/6*100)	9
1.	Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	1.404.160,00	1.092.030,81	77,8	30,3	1.936.840,00	1.294.178,43	66,8	26,2
1.1.	Građenje	1.131.130,00	884.676,16	78,2	24,6	807.840,00	404.554,33	50,1	8,2
1.2.	Rekonstrukcija	179.175,00	152.873,89	85,3	4,2	961.780,00	769.660,79	80,0	15,6
1.3.	Izrada projektne dokumentacije i drugi pripremni radovi za potrebe građenja i rekonstrukcije	93.855,00	54.480,76	58,0	1,5	167.220,00	119.963,31	71,7	2,4
2.	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	2.568.850,00	2.387.384,18	92,9	66,3	2.574.000,00	2.399.911,45	93,2	48,5
2.1.	Nadzor i pregled cesta i objekata	50.000,00	49.790,96	99,6	1,4	50.000,00	47.238,28	94,5	1,0
2.2.	Održavanje prometnih površina	1.018.850,00	1.018.791,09	100,0	28,3	966.500,00	630.577,79	65,2	12,7
2.3.	Održavanje bankina	90.000,00	82.179,53	91,3	2,3	90.000,00	209.521,88	232,8	4,2
2.4.	Održavanje pokosa	10.000,00	9.544,30	95,4	0,3	30.000,00	33.497,05	111,7	0,7
2.5.	Održavanje sustava odvodnje	200.000,00	199.043,75	99,5	5,5	220.000,00	213.912,70	97,2	4,3
2.6.	Održavanje prometne signalizacije i opreme	180.000,00	179.775,88	99,9	5,0	300.000,00	259.378,75	86,5	5,2
2.7.	Održavanje vegetacije	370.000,00	368.044,50	99,4	10,2	300.000,00	299.943,36	100,0	6,1
2.8.	Održavanje cestovnih objekata	5.000,00	5.301,76	106,0	0,1	10.000,00	8.378,33	83,8	0,2
2.9.	Interventni radovi	50.000,00	52.733,09	105,5	1,5	54.000,00	63.681,71	117,9	1,3
2.10.	Zimska služba	580.000,00	313.441,91	54,0	8,7	520.000,00	322.827,21	62,1	6,5
2.11.	Ostali radovi, troškovi i usluge	15.000,00	16.779,67	111,9	0,5	33.500,00	12.484,26	37,3	0,3
2.12.	Klizna skala	0,00	91.957,74	-	2,5	0,00	298.470,13	-	6,0
3.	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta (sanacija kolnika)	121.136,00	121.123,75	100,0	3,4	1.321.460,00	1.252.133,02	94,8	25,3
	Sveukupno 1+2+3	4.094.146,00	3.600.538,74	87,9	100,0	5.832.300,00	4.946.222,90	84,8	100,0

Vrijednosno najznačajniji rashodi za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije odnose se na rashode za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta. Slijede rashodi za građenje i rekonstrukciju te rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta.

– Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta

U okviru aktivnosti građenja i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta iskazani su rashodi za izgradnju pješačko-biciklističkih staza i traka, rekonstrukcije cesta nakon izgradnje kanalizacije, rekonstrukcije kružnih raskrižja, sanacije opasnih mjesta i slično, ulaganje u projektnu dokumentaciju, geodetsko-katastarske usluge, usluge stručnog i arheološkog nadzora. Izgradnju pješačko-biciklističkih staza provode jedinice lokalne samouprave (od izrade projekata, dozvola, izrade troškovnika te provedbe natječaja), a Uprava za ceste sufinancira izvođenje u određenom omjeru ili iznosu.

Za 2022. ukupno je planirano u iznosu od 1.404.160,00 eura, a ostvareno je u iznosu od 1.092.030,81 euro ili 77,8 % od plana. U okviru ukupnog iznosa na radove se odnosi 1.037.550,05 eura, a 54.480,76 eura na pripadajuće usluge odnosno usluge izrade projektne dokumentacije, geodetsko-katastarske usluge i usluge vanjskog/stručnog i arheološkog nadzora. Rashodi za radove odnose se na izgradnju cestovnog mosta na ŽC2022 u Maloj Subotici u iznosu od 237.067,62 eura, kružnog raskrižja na ŽC2003/ŽC2245 u Svetom Martinu na Muri u iznosu od 387.683,28 eura, biciklističke trake na dijelu ŽC2003, dionica 6 Mursko Središće u iznosu od 174.306,79 eura, biciklističke trake na LC20070 u Hodošanu u iznosu od 35.665,64 eura, pješačke staze na ŽC2018/LC20023 u Pribislavcu u iznosu od 49.952,83 eura, rekonstrukciju LC20020 i izgradnju biciklističke trake Gornji Kraljevec – Remis u iznosu od 135.957,12 eura te rekonstrukciju pješačke staze na ŽC2006 u Murskom Središću (Tekstilna ulica) u iznosu od 16.916,77 eura. Za planirane radove na izgradnji biciklističke trake na dijelu ŽC2005/ŽC2006 i izgradnji pješačke staze na ŽC2005 u Selnici rashodi nisu ostvareni jer je nakon izvedene sanitarne kanalizacije Općina Selnica pristupila izvođenju radova na rekonstrukciji raskrižja na ŽC2005/ŽC2006 s izgradnjom pješačke staze na ŽC2006 u Selnici (investiciju vodi Općina Selnica i radovi su započeli tek krajem 2022. zbog usklađenja s radovima na aglomeraciji Mursko Središće). Također, rashodi nisu ostvareni za rekonstrukciju dijela ŽC2015 u Nedelišću – Trnavska jer se kasnilo s izradom projektne dokumentacije (investitor je jedinica lokalne samouprave).

Za 2023. ukupno je planirano u iznosu od 1.936.840,00 eura, a ostvareno je u iznosu od 1.294.178,43 eura ili 66,8 % od plana. U okviru ukupnog iznosa na radove se odnosi iznos od 1.174.215,12 eura, a iznos od 119.963,31 euro na usluge izrade projektne dokumentacije, geodetsko-katastarske usluge i usluge vanjskog/stručnog nadzora. Izvršeni rashodi za radove odnose se na izgradnju biciklističkih traka uz ŽC2018 na dionici Belica – Gardinovec u iznosu od 39.496,02 eura, pješačke staze s oborinskom odvodnjom uz ŽC2008 u Vratišincu/nakon aglomeracije u iznosu od 92.250,00 eura, biciklističke trake na dijelu ŽC2003 Čestijanec – Lapšina/dionica 2 u iznosu od 61.711,14 eura, novog propusta preko vodotoka Stari Kopanec na ŽC2026 u Goričanu u iznosu od 69.963,79 eura, pješačko-biciklističke staze s oborinskom odvodnjom na ŽC2039 u Draškovcu/nakon aglomeracije u iznosu od 108.000,00 eura, pješačke staze na dijelu ŽC2005 u Selnici/nakon aglomeracije u iznosu od 25.944,02 eura, rekonstrukciju raskrižja na ŽC2005/ŽC2006 i izgradnju pješačke staze na ŽC2006 u Selnici/nakon aglomeracije u iznosu od 167.450,00 eura, rekonstrukciju dijela ŽC2040 u Kotoribi u iznosu od 71.712,15 eura, rekonstrukciju LC20080 i izgradnju pješačko-biciklističkih staza Železna Gora – Toplice Sveti Martin – faza 1/3 u iznosu od 115.931,49 eura, rekonstrukciju dijela LC20090 i izgradnju pješačko-biciklističke staze u Svetoj Mariji/nakon aglomeracije u iznosu od 71.673,86 eura.

Nadalje, na rekonstrukciju s izgradnjom pješačko-biciklističke staze na ŽC2039/LC20067 u Oporovcu/nakon aglomeracije u iznosu od 156.800,00 eura, rekonstrukciju ŽC2015 s oborinskom odvodnjom i izgradnjom pješačke staze u Slakovcu u iznosu od 186.093,29 eura te sanaciju pješačke staze na dijelu ŽC2003 u Murskom Središću/nakon aglomeracije u iznosu od 7.189,36 eura.

Zbog nezavršenih projekta rashodi nisu ostvareni za planirane radove na izgradnji biciklističke trake na LC20041 Donji Mihaljevec/dionica A D20-LC20039 (investitor Uprava za ceste), izgradnji kružnog raskrižja na spoju ŽC2003/ŽC2017 Podturen (investitor jedinica lokalne samouprave), izgradnji pješačko-biciklističke staze na dijelu ŽC2003 Vrhovljan (investitor jedinica lokalne samouprave) te izgradnji pješačko-biciklističke staze s oborinskom odvodnjom na ŽC2003 u Peklenici (investitor jedinica lokalne samouprave).

Kada je investitor jedinica lokalne samouprave, Uprava za ceste je sufinancirala troškove za dio radova te evidentirala kapitalne pomoći. Kada je investitor bila Uprava za ceste, izvođenje radova na građenju i rekonstrukciji županijskih i lokalnih cesta povjereno je izvođačima odabranima u otvorenim postupcima javne nabave, tijekom kojih je utvrđeno da su odabrani izvođači registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Obračun izvedenih radova obavljen je na temelju zaključenih ugovora i dodataka ugovora te ispostavljenih privremenih i okončanih situacija koje je ovjerio nadzorni inženjer.

Revizijom je utvrđeno da Upravno vijeće donosi plan javne nabave i odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izvođenje radova građenja, redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta čija je pojedinačna vrijednost veća od 500.000,00 kn (66.361,40 eura) bez PDV-a, što je suprotno odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23), kojom je tvrdeno da plan nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn (2.654,46 eura) donosi čelnik naručitelja za proračunsku ili poslovnu godinu najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja proračuna ili financijskog plana. Također, nije u skladu s odredbama članka 302. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22) kojima je utvrđeno da javni naručitelj na osnovi rezultata pregleda i ocjene ponuda te kriterija za odabir ponude donosi odluku o odabiru, koja sadržava, između ostalog, i datum donošenja i potpis odgovorne osobe. Prema odredbi članka 13. Statuta Županijsku upravu za ceste zastupa i predstavlja ravnatelj te isti ima sva ovlaštenja u pravnom prometu u okviru djelatnosti upisane u registar ustanova.

Državni ured za reviziju nalaže donositi plan nabave i odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izvođenje radova građenja, redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta čija je pojedinačna vrijednost veća od 500.000,00 kn (66.361,40 eura) bez PDV-a, na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, Zakonom o javnoj nabavi i Statutom.

– Redovito održavanje

Prema odredbama članka 33. Zakona o cestama, pravna osoba koja upravlja javnom cestom radove redovitog održavanja javnih cesta može ustupiti za razdoblje od četiri godine. Rashodi za redovito održavanje cesta u 2022. ostvareni su u iznosu od 2.387.384,18 eura, a u 2023. u iznosu od 2.399.911,45 eura. Na temelju provedenih postupaka javne nabave zaključeni su okvirni sporazumi te godišnji ugovori sa zajednicom ponuditelja od dva trgovačka društva, koja u sjedištima tvrtki imaju ispostave za održavanje, ispostava Čakovec i ispostava Donji Kraljevec. Zaključeni su okvirni sporazumi za razdoblje studeni 2021. – listopad 2023. i studeni 2023. – listopad 2025.

Planirani su radovi za dvogodišnje razdoblje po grupama radova. Ugovorom je utvrđen i sporazum o raspodjeli cesta po partnerima zajednice ponuditelja prema popisu županijskih i lokalnih cesta. Okvirnim sporazumima utvrđeni su uvjeti za zaključivanje godišnjih ugovora o izvođenju radova redovitog održavanja, prema ponudbenom troškovniku. Od 1. studenoga 2021. do 31. listopada 2023. predviđena je vrijednost radova prema okvirnom troškovniku u iznosu od 5.574.059,33 eura (s PDV-om), a za razdoblje studeni 2023. – listopad 2025. u iznosu od 5 599.418,96 eura. Utvrđeno je da su jedinične cijene radova nepromjenjive za vrijeme trajanja okvirnog sporazuma, ali i da se mogu mijenjati ako se u vremenu između zaključenja ugovor i njegova ispunjenja, bez utjecaja izvođača, povećaju cijene elemenata na temelju kojih je određena cijena radova više ili manje od 5,0 %, i to za razliku iznad navedenog postotka. Za radove izvedene u 2022. i 2023. razlika u cijeni iznosila je 390.427,87 eura više.

Na temelju okvirnih sporazuma zaključena su tri ugovora o izvođenju radova redovitog održavanja, i to: od 1. studenoga 2021. do 31. listopada 2022. u vrijednosti radova 2.787.029,66 eura, od 1. studenoga 2022. do 31. listopada 2023. u vrijednosti radova 2.787.029,66 eura te od 1. studenoga 2023. do 31. listopada 2024. u vrijednosti radova 2.799.709,50 eura.

Plaćanje je ugovoreno na temelju mjesečnih obračuna u roku od 30 dana od ispostavljenog e-računa. Primljenu situaciju obavezan je ovjeriti nadzorni inženjer. Jamstvo za uredno ispunjenje ugovora je bjanko-zadužnica u vrijednosti od 10,0 % ugovorenih radova bez PDV-a. Kazna za neizvršavanje ugovornih obveza iznosi 0,2 ‰ od pojedinačne vrijednosti radova koji nisu izvedeni u utvrđenom roku, za svaki dan kašnjenja, a ukupna ugovorna kazna najviše 5,0 % ugovorenog iznosa.

Operativni planovi se istodobno usklađuju i prilagođavaju raspoloživim financijskim sredstvima u godišnjim planovima i projekcijama za sljedeće dvije godine. Operativni godišnji program održavanja za pojedine ceste ili dionice odnosno njihove dijelove ceste napravljen je prema procjeni stanja cesta, pregledu kolnika, vizualnim opažanjima stanja na terenu, podacima ophodarske službe, rješavanju problematike odvodnje, sigurnosti prometa, inspekcijskih pregleda i slično. U operativne planove uključen je plan zimske službe. Za svaki mjesec izrađuju se mjesečni planovi prema ispostavama, odnosno članovima zajednice ponuditelja, a za svaki tjedan i tjedni planovi.

Uprava za ceste sastavlja je mjesečne planove redovitog održavanja. Ugovoreni radovi redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. obavljani su u skladu s mjesečnim operativnim programima održavanja, kojima su navedene ceste na kojim se planiraju obavljati radovi te opis radova, a dostavljani su izvođačima radova do konca tekućeg mjeseca za idući mjesec. Obračun obavljenih radova izvršen je na temelju privremenih mjesečnih i okončanih situacija za izvedene radove koje su ovjerene potpisom zaposlenika Uprave za ceste nadležnih za nadziranje radova redovitog održavanja. Cijene izvedenih radova obračunane su po ugovorenim jediničnim cijenama.

Odredbama članka 41.a Pravilnika o održavanju cesta, utvrđen je standard redovitog održavanja, odnosno popis radova redovitog održavanja javne ceste, način i rokovi provjeravanja stanja svih dijelova javne ceste, vrste i rokovi izvođenja radova kojima se zadržava odnosno vraća na traženu razinu funkcionalnost dijelova javne ceste te razina usluge za sve poslove redovitog održavanja javnih cesta. Namjena standarda je da olakša planiranje aktivnosti održavanja, izradu proračuna i nabavu radova održavanja. Cilj mu je osigurati očuvanje elemenata cestovne infrastrukture, temelj za kontrolu kvalitete i praćenje postignute razine usluge te alat za definiranje programa preventivnog i periodičkog održavanja cesta.

Opseg pojedinih radova održavanja i rokovi za njihovo izvođenje određuju se ovisno o vrsti javne ceste, njezinoj namjeni, prometnoj funkciji, veličini i vrsti prometa. Stvarni opseg i rokove za izvođenja pojedinih radova određuje upravitelj ceste.

Podaci o stanju cesta, prometno opterećenje dionica te raspoloživost financijskih sredstava su kriteriji prema kojima je planirano održavanje cesta. S obzirom na to da raspoloživa financijska sredstva ne zadovoljavaju redovito održavanje cesta prema propisanim standardima (prema procjeni Uprave za ceste oko 40,0 % standarda redovitog održavanja cesta), kod planiranja radova morali su se zapostaviti radovi koji imaju manji utjecaj na sigurnost prometa (krčenje šiblja, košnja trave na cijeloj širini poprečnog profila ceste, uređenje odvodnih jaraka i slično). Za radove održavanja cesta utvrđene godišnjim planom, uprave za ceste su obvezne donositi mjesečne odnosno višemjesečne operativne programe koje uz njihovo prihvaćanje mogu sastaviti i izvođači radova na održavanju cesta. Operativnim programom održavanja utvrđuje se, između ostalog, vrijeme i raspored izvođenja radova, opseg i tehnološki postupak te rok za izvođenje radova.

Višemjesečni ili višegodišnji operativni programi trebaju sadržavati prikaz zatečenog stanja ceste na početku planskog razdoblja, razine prednosti, iznos planiranih ulaganja te prikaz očekivanog stanja na kraju planskog razdoblja.

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije po pojedinim poslovima redovitog održavanja (bez PDV-a), ugovoreni okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorom koji su bili na snazi od 1. studenoga 2023. do 31. listopada 2024., dani su u Prilogu 1.

Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju provedeno je u skladu s izvedbenim programima zimske službe koje je donijela Uprava za ceste. Izvedbeni programi zimske službe koji se odnose na zimska razdoblja u 2022. i 2023. sadrže sve propisane elemente za njihovu provedbu. U 2022. i 2023. trošak zimske službe bio je manji od planiranog zbog blage zime te je na radove ljetnog održavanja utrošeno više nego je planirano za poboljšanje standarda održavanja cesta. Prema obrazloženju Uprave za ceste, radovi sanacije kolničke konstrukcije izvedeni su u obliku obnove kolnika manjih i većih površina u skladu s izdanim posebnim uvjetima građenja u okviru aglomeracije Mursko Središće i Donja Dubrava. Zbog poboljšanja sustava oborinske odvodnje izvedeni su radovi na zacjevljenju i postavi rubnjaka s rigolima. Poboljšano je održavanje makadama koje je bilo neophodno popravljati nakon svakog kišnog razdoblja. Zbog olujnih nevremena bile su povećane intervencije i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja, održavanje i utvrđivanje bankine i pokosa, objekata za odvodnju, kao i radovi na proširenju ceste. U ljetnom razdoblju zbog bujnije vegetacije bila je potrebna dodatna košnja trave i održavanje zelenila s naglaskom na obrezivanju grana, stabala, grmlja i šiblja.

U skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata tijekom 2022. i 2023. obavljan je putem redovitih sezonskih pregleda i izvanrednih pregleda, koje je obavljala Uprava za ceste, i putem ophodarske službe, koju je obavljao izvođač radova redovitog održavanja cesta.

Redoviti sezonski pregledi obavljani su dva puta godišnje, nakon prestanka zimske službe te u jesen tekuće godine, o čemu su sastavljeni izvještaji koji sadrže podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste. Osim navedenog, nadzorni inženjeri Uprave za ceste tijekom cijele godine obavljaju obilazak i nadzor županijskih i lokalnih cesta kako bi kontrolirali izvođenje planiranih radova redovitog održavanja cesta, a u slučaju uočenih nedostataka ili oštećenja na cestama, objektima ili opremi cesta interveniraju kod izvođača radova redovitog održavanja radi poduzimanja aktivnosti u cilju uklanjanja uočenih nedostataka.

Izvanredni pregled županijskih i lokalnih cesta Uprava za ceste obavila je nakon obilnih kiša u svibnju i kolovozu 2023. U skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta, Uprava za ceste je Ministarstvu dostavila izvješće o izvanrednom pregledu i obavljenim radovima radi vraćanja cesta u prvobitno stanje.

Rashodi za obavljanje ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama iz nadležnosti Uprave za ceste ostvareni su 2022. u iznosu od 49.790,96 eura ili 109,78 eura/km ceste, a u 2023. u iznosu od 47.238,28 eura ili 104,15 eura/km ceste. Za obavljanje ophodarske službe Uprava za ceste je donijela godišnje planove ophodnje županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Ophodarsku službu tijekom 2022. i 2023. obavljali su izvoditelji radova redovitog održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na temelju donesenih godišnjih planova ophodnje i rasporeda rada ophodara na županijskim i lokalnim cestama. Ophodarska služba je najmanje dva puta mjesečno obilazila županijske ceste, a lokalne ceste najmanje jednom mjesečno, dok pojedine dionice županijskih cesta s pojačanim prometom obilaze svakodnevno.

Ophodarska služba nadzire sva događanja koja utječu na ceste i promet na cestama te vizualno pregledava stanje svih sastavnih dijelova ceste. Ophodnja se obavlja ophodarskim vozilom u kojem se nalazi priručni alat i signalizacija za regulaciju prometa, a ophodnja obuhvaća i čišćenje i manje popravke prometnih znakova, košnju trave i uklanjanje raslinja oko prometnih znakova, uklanjanje rasutih materijala na cestama, čišćenje kolnika od onečišćenja, popravak manjih lokalnih oštećenja kolnika, manje popravke bankina, uklanjanje granja u dohvat u profila ceste, čišćenje cestovnog pojasa od otpada i druge manje radove i popravke. O obavljenim ophodnjama sastavljeni su ophodarski dnevници, koji su dostavljeni Upravi za ceste. Pregledani ophodarski dnevници sadrže podatke o ophodarskim dionicama, ophodarima, ophodarskim vozilima i trajanju ophodnje te opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice i popis obavljenih radova redovitog održavanja manjeg obujma. Ophodarski dnevници sadrže podatke i o drugim aktivnostima u funkciji zaštite ophodarske dionice i prometa (radovima redovitog održavanja koje je potrebno obaviti).

– Izvanredno održavanje

Izvanredno održavanje cesta (obnova kolnika) obuhvaća radove mjestimičnog poboljšanja ceste, osiguranja stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata te povećanje sigurnosti prometa. Utvrđivanje dionica potrebnih za sanaciju obavlja se uvidom na terenu te internom stručnom procjenom hitnosti potrebne sanacije, pogotovo nakon izvanrednih događaja potresa i poplava odnosno uslijed ekstremnih vremenskih uvjeta. Osim uzroka hitnosti procjena prioriteta se obavlja stručnom evaluacijom u skladu s interno ustrojenim kriterijima za stručno vrednovanje opravdanosti investicije. Također, rashode za izvanredno održavanje Uprava za ceste planira i u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima.

Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 121.123,75 eura. Na temelju prijenosa dijela investicija iz 2021. izvedeni su radovi na dionici ŽC2015 Brezje – Mali Mihaljevec (obnovljeno je 900 m kolnika) te na dionici LC20070 Palinovec – Hodošan (obnovljeno 2 900 m kolnika). Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2023. u iznosu od 1.252.133,02 eura, od čega je 1.211.369,27 eura financirano iz Fonda solidarnosti Europske unije. Izvedene su sanacije kolnika na dionicama: LC20063 Prekopa – Železna Gora (obnovljeno je 1 400 m u vrijednosti od 179.553,14 eura), LC20039 Prelog – šljunčara Cirkovljan – Donji Mihaljevec – Sveta Marija (obnovljeno je 3 000 m u vrijednosti od 443.615,04 eura), ŽC2026 Donji Kraljevec – Prelog (obnovljeno 1 753 m u vrijednosti od 384.171,48 eura), ŽC2005 Vrhovljan – Donji Koncovčak – Zebanec – D209 (obnovljeno 1 512 m u vrijednosti od 204.029,61 euro). Obnova kolnika na dijelu ŽC2003 u Murskom Središću nije bila u obuhvatu radova aglomeracije u Murskom Središću te je uvrštena u plan kako bi se obnovila cijela prometnica. Preduvjet za obnovu kolnika bilo je prethodno izvođenje potrebnih vodovodnih i sanacija kanalizacijskih priključaka.

S obzirom na kašnjenje radova te nepovoljne vremenske uvjete asfaltiranje kolnika se nije uspjelo realizirati do kraja godine te su radovi planirani u 2024. Od ukupno planiranih 80.220,00 eura, izvršeno je 10.920,00 eura.

Za usluge izrade izvedbene projektne dokumentacije za klizišta ostvareni su rashodi u iznosu od 29.843,75 eura. Prema obrazloženju Uprave za ceste tijekom 2023. bilo je dosta vremenskih nepogoda, a one najveće su u svibnju i kolovozu 2023. rezultirale poplavama koje su oštetile elemente cesta i pospješile aktiviranje klizišta, pužišta i odrona. Pregledom terena nakon izvanrednih događaja identificirano je dvadesetak lokacija, od kojih su tri lokacije s najvećim oštećenjima te je za njih naručena i izrađena izvedbena projektna dokumentacija.

Izvođenje radova na obnovi kolnika županijskih i lokalnih cesta povjereno je izvoditeljima odabranima otvorenim postupcima javne nabave, tijekom kojih je utvrđeno da su odabrani izvoditelji registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Obračuni izvedenih radova obavljeni su na temelju zaključenih ugovora te ispostavljenih privremenih i okončanih situacija koje je ovjerio nadzorni inženjer.

– Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, praćenjem učinkovitosti održavanja javnih cesta utvrđuje se postizanje ciljeva upravljanja cestama. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta. Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima i osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju.

U obrazloženju Uprava za ceste navodi da se analiziranje i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja županijskih i lokalnih cesta vrednuje financijski i operativno. Financijsko vrednovanje ulaganja u ceste vidljivo je kroz tabelarna i tekstualna obrazloženja planova i završnih financijskih izvješća.

U brojčanom smislu vrednovanje mase raspoloživih financijskih sredstava usmjerenih u programska ulaganja (redovito i izvanredno održavanje, građenje i rekonstrukcija, popratne usluge uknjižbe, izrade projektne dokumentacije, stručni nadzori i slično) vidljivo je u godišnjim izvješćima kroz postotnu potrošnju po grupama radova te u ukupnom postotnom odnosu ukupnih ulaganja. Također, iz navedenih podataka mjerljiva je i ekonomska učinkovitost ulaganja. Operativnim analizama obuhvaćeni su podaci baze cestovnih podataka, razine uknjiženih cesta, izgrađenost pješačkih i biciklističkih staza, procjena stanja kolnika, godišnji i glavni pregledi cestovnih objekata (mostovi i propusti). Povećanje kvalitete i sigurnosti odvijanja prometa ostvaruje se kroz sve segmente radova, a osobito kroz: obnovu kolnika, izgradnju pješačkih i biciklističkih staza, rekonstrukciju (proširenje) ili izgradnju mostova/propusta, redovito održavanje cesta (kroz pojedine grupe radova), sanaciju kritičnih klizišta, pužišta, odrona, postavljanje vertikalne signalizacije i slično.

Također, provodi se kontinuirana suradnja s jedinicama lokalne samouprave u dijelu smirivanja prometa, s obzirom na to da je prema odredbama članka 5. Zakona o sigurnosti prometa taj segment u ingerenciji jedinica lokalne samouprave. Kada se na određenim dionicama javlja potreba za dodatnim tehničkim rješenjima za smirivanje prometa, poglavito u naseljima kod škola, vrtića i sličnih objekata, Uprava za ceste surađuje s Ministarstvom unutarnjih poslova.

Odredbama Pravilnika o održavanju cesta propisano je da je praćenje učinkovitosti od temeljne važnosti za utvrđivanje jesu li postignuti zadani ciljevi. Stoga se u nastavku daju podaci o udjelu asfaltnih i makadamskih kolnika u ukupnoj duljini cesta (poboljšanje prema vrsti kolnika) te prihodi, rashodi i izdaci po kilometru ceste i zaposlenom, koji se mogu koristiti za mjerenje učinkovitosti između županijskih uprava za ceste.

Uprava za ceste kontinuirano mjeri učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže praćenjem udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta te ocjenjivanjem stanja asfaltnih kolnika ocjenama od 0 do 5, pri čemu je 0 najbolja, a 5 najlošija ocjena.

U tablici broj 4 daju se podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju 2020. – 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 4

Podaci o udjelu duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području Županije u razdoblju 2020. – 2023.

Godina	Ceste	Ukupna duljina (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
			Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3 (4+6)	4	5 (4/3*100)	6	7 (6/3*100)
2020.	Županijske	201,630	201,630	100,0	0	0
	Lokalne	250,700	225,830	90,1	24,870	9,9
	Ukupno	452,330	427,460	94,5	24,870	5,5
2021.	Županijske	201,630	201,630	100,0	0	0,0
	Lokalne	249,970	225,100	90,1	24,870	9,9
	Ukupno	451,600	426,730	94,5	24,870	5,5
2022.	Županijske	201,080	201,080	100,0	0	0,0
	Lokalne	252,470	225,420	89,3	27,050	10,7
	Ukupno	453,550	426,500	94,0	27,050	6,0
2023.	Županijske	201,080	201,080	100,0	0	0,0
	Lokalne	252,470	225,420	89,3	27,050	10,7
	Ukupno	453,550	426,500	94,0	27,050	6,0

Podaci iz tablice broj 4 ukazuju na trend blagog povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s makadamskim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s asfaltnim kolnikom u ukupnoj duljini cesta. Do promjena u ukupnoj duljini cesta iz godine u godinu dolazi zbog promjena u razvrstavanju javnih cesta na temelju odluka te izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju koje donosi nadležni ministar. U razdoblju od 2020. do 2023. doneseno je osam odluka te izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju javnih cesta.

U tablici broj 5 daje se pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima Uprave za ceste.

Tablica broj 5

Ocjena stanja kolnika

OCJENA ¹	ASFALTIRANE CESTE											
	ŽUPANIJSKE CESTE				LOKALNE CESTE				UKUPNO			
	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.	2020.	2021.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0	80,340	84,740	74,320	73,730	104,150	111,590	96,200	93,660	184,490	196,330	170,520	167,390
1	50,110	49,910	81,180	84,630	45,260	46,570	72,380	83,100	95,370	96,480	153,560	167,720
2	29,450	29,200	22,070	24,610	38,250	34,770	26,990	26,160	67,700	63,970	49,060	50,780
3	11,990	11,210	8,490	12,550	15,020	14,670	13,730	15,980	27,010	25,880	22,220	28,530
4	5,970	4,370	4,090	5,070	7,630	6,540	7,750	5,280	13,600	10,910	11,840	10,350
5	23,770	22,200	10,930	0,480	15,520	10,960	8,370	1,250	39,290	33,160	19,300	1,730
UKUPNO	201,630	201,630	201,080	201,070	225,830	225,100	225,420	225,430	427,460	426,730	426,500	426,500
BEZ OCJENE	MAKADAMI											
	ŽUPANIJSKE CESTE				LOKALNE CESTE				UKUPNO			
	0	0	0	0	24,870	25,600	27,050	27,050	24,870	25,600	27,050	27,050
SVEUKUPNO ŽUPANIJSKE I LOKALNE CESTE (km)									452,330	452,330	453,550	453,550

¹ Ocjena 0: kolnici bez oštećenja ili s lokalnim oštećenjima na površini manjoj od 30,0 %

Ocjena 1: mrežaste pukotine na 30,0 % do 40,0 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 2: mrežaste pukotine na 40,0 % do 50,0 % ukupne površine kolnika, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 3: mrežaste pukotine na 50,0 % do 70,0 % ukupne površine kolnika s izraženim većim napuklinama i mjestimičnim udarnim rupama, ulegnuća i neravnine na kolniku

Ocjena 4: mrežaste pukotine na 70,0 % do 80,0 % ukupne površine kolnika s većim površinama razorenog kolovoznog zastora, veća ulegnuća i denivelacije kolnika

Ocjena 5: mrežaste pukotine na preko 80,0 % ukupne površine kolnika s potpuno uništenim kolovoznim zastorom na cijeloj širini kolnika

Prema podacima iz tablice broj 5, najznačajniji dio asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području Županije koncem 2023. ocijenjen je najboljom ocjenom 0, što čini 39,3 % ukupne duljine asfaltnih kolnika, a ocjenom 5, odnosno najlošijom ocjenom, ocijenjeno je 0,4 % ukupne duljine asfaltnih kolnika. Ocjenom 1 ocijenjeno je 39,3 %, ocjenom 2 ocijenjeno je 11,9 %, ocjenom 3 ocijenjeno je 6,7 %, a ocjenom 4 ocijenjeno je 2,4 % asfaltnih kolnika od ukupne duljine asfaltnih kolnika. Od 2020. do 2023. povećan je broj kilometara asfaltiranih cesta s kolnikom u dobrom stanju (oštećenja do 50,0 %) za 11,1 %. Prema stupnju oštećenosti asfaltiranih cesta, na koncu 2023. površinu kolnika oštećenu iznad 50,0 % ima 9,0 % županijskih cesta te 10,0 % lokalnih cesta, odnosno 9,5 % ukupno asfaltiranih cesta.

Analizom podataka o radu Uprave za ceste mogu se prikazati određeni pokazatelji operativne razine upravljanja za potrebe mjerenja učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u usporedbi s drugim županijskim upravama za ceste, kao što su pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim prihodima te rashodima Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023. Uprava za ceste u nadležnosti je imala 453,55 županijskih i lokalnih cesta te 7 odnosno 8 zaposlenika.

Tablica broj 6

Podaci o ostvarenim prihodima te rashodima Uprave za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redn i broj	Prihodi te rashodi i izdaci	Ostvareno		Ostvareno po kilometru ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Ukupni prihodi	4.585.896,46	6.665.744,30	10.111,12	14.696,82	655.128,07	833.218,04
1.1.	Prihodi od godišnje naknade za uporabu javnih cesta	4.176.064,09	4.338.621,18	9.207,51	9.565,92	596.580,58	542.327,65
1.2.	Prihodi iz proračuna	311.934,30	233.045,45	687,76	513,83	44.562,04	29.130,68
1.3.	Drugi prihodi	97.898,07	2.094.077,67	215,85	4.617,08	13.985,44	261.759,71
2.	Ukupni rashodi i izdaci	4.683.165,38	6.112.103,56	10.325,58	13.476,14	669.023,63	764.012,95
2.1.	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	3.554.975,97	4.835.091,48	7.838,11	10.660,55	507.853,71	604.386,44
2.1.1.	Rashodi za građenje i rekonstrukciju	1.037.550,05	1.174.915,12	2.287,62	2.590,49	148.221,44	146.864,39
2.1.2.	Rashodi za redovito održavanje	2.396.302,17	2.437.887,09	5.283,44	5.375,12	342.328,88	304.735,89
2.1.3.	Rashodi za izvanredno održavanje	121.123,75	1.222.289,27	267,06	2.694,94	17.303,39	152.786,16
2.2.	Rashodi Uprave za ceste	490.531,87	581.785,46	1.081,54	1.282,74	70.075,98	72.723,18
2.2.1.	Rashodi za zaposlene	238.476,47	303.547,40	525,80	669,27	34.068,07	37.943,43
2.2.2.	Materijalni rashodi	208.825,43	237.340,79	460,42	523,30	29.832,20	29.667,60
2.2.3.	Drugi rashodi Uprave za ceste	43.229,97	40.897,27	95,31	90,17	6.175,71	5.112,16
2.3.	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	637.657,54	695.226,62	1.405,93	1.532,86	91.093,93	86.903,33

Prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 45,4 %, a po zaposleniku veći su za 27,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Drugi prihodi po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 2 047,8 %, a po zaposleniku veći su za 1 779,3 % u odnosu na prethodnu godinu (bespovratna sredstva iz Fonda solidarnosti Europske unije). Više ostvareni prihodi najvećim su dijelom utrošeni za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta.

Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 909,1 %, a po zaposleniku veći su za 783,0 % u odnosu na prethodnu godinu.

Rashodi za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste ostvareni u 2023. veći su za 1,7 %, a po zaposleniku su manji za 11,0 % u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije pokazuju trend povećanja duljine asfaltnih kolnika ocijenjenih najboljom ocjenom te povećanja prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, što je omogućilo povećanje ulaganja u građenje i rekonstrukciju te izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže županijskih i lokalnih cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti prometa na njima.

Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u ožujku 2022., na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019., donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje te ga objavljuju na svojim mrežnim stranicama ili ostalim lako dostupnim mjestima, u lako razumljivom, preglednom i lako čitljivom obliku. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojstvom te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22).

U veljači 2023. i 2024. donesena su izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023. koje je usvojilo Upravno vijeće. Izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste dostavljena su Županijskoj skupštini, koja ih je prihvatila.

U izvješćima o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023. iskazani su financijski i opisni podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima Uprave za ceste, financijski i opisni podaci o ostvarenim rashodima za redovito i izvanredno održavanje te građenje županijskih i lokalnih cesta i drugim rashodima. Izvješća o radu sadrže i podatke o izvršenju Plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. s opisom izvedenih radova po vrstama radova i iznosima utrošenih sredstava po vrstama cesta (za redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta) i pojedinim cestama (za izvanredno održavanje te građenje županijskih i lokalnih cesta).

U skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu tijela javne uprave iz ožujka 2022., izvješća o radu i poslovanju Uprave za ceste za 2022. i 2023. sadrže kratki osvrt (zaključak) čelnika na najvažnije rezultate ostvarene u izvještajnom razdoblju, kontekst djelovanja u izvještajnom razdoblju, informacije o ostvarenju planiranih mjera i aktivnosti u izvještajnom razdoblju i druge informacije o radu Uprave za ceste.

Uprava za ceste je donosila prijedloge Plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. te izmjene i dopune navedenih planova koje je usvojilo Upravno vijeće. Planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta dostavljeni su Županijskoj skupštini koja je donijela zaključke o prihvaćanju navedenih planova za 2022. i 2023. Za donošenje planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nije pribavljena prethodna suglasnost Ministarstva jer, prema obrazloženju Uprave za ceste, Ministarstvo ne odgovara na poslanske zahtjeve za davanje suglasnosti.

U 2022. nije bilo inspekcijskih nadzora, a tijekom 2023. bilo je šest inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti Uprave za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici i donesena rješenja. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima 2023., utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na oštećenja kolnika, horizontalne signalizacije i zaštitnih ograda, oštećenja sustava odvodnje, bankina i dotrajalost postojećih prometnih znakova te su donesena rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Postupajući po rješenjima inspekcije za ceste, Uprava za ceste je izvoditelju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta naložila žurno obavljanje radova u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te o obavljenim radovima izvijestila inspekciju za ceste. Poduzimane su mjere po izvanrednim događajima (sanacija klizišta i pužišta nakon poplava i odrona), o čemu je obaviješteno nadležno Ministarstvo.

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravu na pristup informacijama, Uprava za ceste je na svojim mrežnim stranicama objavila popis zakona i drugih propisa koji se odnose na njezino područje rada, Statut te druge akte i odluke koje je donijela, financijski plan i plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te izmjene i dopune, izvješća o radu, izvješća o izvršenju financijskog plana i financijske izvještaje, informacije o javnim uslugama koje pruža, informacije o unutarnjem ustrojstvu, s imenima čelnika i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt i druge informacije u svrhu informiranja javnosti o radu Uprave za ceste. Objavljena je i obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt za pristup informacijama i potrebnim obrascima te je omogućeno podnošenje upita građana i medija putem e-pošte.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije. Ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka Uprave za ceste o županijskim i lokalnim cestama i njihovom pravnom statusu, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava za ceste ustrojila, vodi, ažurira i održava bazu podataka o županijskim i lokalnim cestama, podaci iz baze podataka prenose se Hrvatskim cestama d.o.o., poduzimaju se aktivnosti za evidentiranje županijskih i lokalnih cesta u katastru i njihov upis u zemljišne knjige, vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta, godišnjim popisom imovine i obveza obuhvaćene su sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, vodi se ažurna evidencija ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje i ostvarenih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama i pojedinim cestama, doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja, operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta, izvedbeni programi zimske službe te godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe, izvođenje radova građenja rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i obavljanje usluga stručnog nadzora nad radovima ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje, radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja, obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe, prati se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže, godišnji izvještaji o radu Uprave za ceste doneseni su na propisani način i dostavljeni su Županijskoj skupštini, Uprava za ceste je postupala po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama te je osigurala informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem svoje mrežne stranice.

Međutim, utvrđeno je da je zaključen ugovor sa zaposlenikom za radno mjesto u organizacijskoj jedinici koja nije utvrđena odredbama Statuta i Pravilnika o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije, da Upravno vijeće donosi plan javne nabave i odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za radove čija je pojedinačna vrijednost veća od 500.000,00 kn (66.361,40 eura) te da plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nije donesen kao posebni dokument.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području Županije u nadležnosti Uprave za ceste **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, jer su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje županijskim i lokalnim cestama.

Državni ured za reviziju daje sljedeće naloge i preporuku prema području revizije:

1. Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama
  - 1.1. Zaključivati ugovore sa zaposlenicima za radna mjesta u organizacijskim jedinicama utvrđenim Statutom i Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Županijskoj upravi za ceste Međimurske županije.
2. Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta
  - 2.1. Donositi plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta kao posebni dokument koji sadrži nazive pojedinih cesta, oznake cesta, planirane dionice, duljine dionica, vrste planiranog zahvata te način financiranja.
  - 2.2. Donositi plan nabave i odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja za izvođenje radova građenja, redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta čija je pojedinačna vrijednost veća od 500.000,00 kn (66.361,40 eura) bez PDV-a na način kako je to utvrđeno Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, Zakonom o javnoj nabavi i Statutom.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuke postigla poboljšanja u vezi s financiranjem upravljanja županijskim i lokalnim cestama i planiranjem, građenjem i održavanjem županijskih i lokalnih cesta, evidentiranjem podataka o županijskim i lokalnim cestama i njihovim održavanjem, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Županije.

OČITOVANJE ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Županijska uprava za ceste Međimurske županije očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije te je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će postupiti prema uputama koje su navedene u dijelu Ocjene učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Međimurske županije, kako bi poboljšala poslovanje i time povećala učinkovitost upravljanja sustavom.

Prilog 1

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području Županije, po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i godišnjim ugovorima o izvođenju radova redovitog održavanja, koji su bili na snazi od 1. studenoga 2023. do 31. listopada 2024.

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
1.	Nadziranje i pregledi cesta i objekata	Ophodnja ceste	h	27,19
		Otklanjanje posljedica izvanrednih događaja – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	5.000,00
		Kamion do 2 t za intervencije i otklanjanje posljedica izvanrednog događaja	h	26,25
		Kamion 2-12 t za intervencije i otklanjanje posljedica izvanrednog događaja	h	37,13
		Kamion preko 12 t za intervencije i otklanjanje posljedica izvanrednog događaja	h	47,34
		Rad rovokopača po nalogu na intervencijama i otklanjanju posljedica izvanrednog događaja	h	45,66
		Rad cestara po nalogu na intervencijama i otklanjanju posljedica izvanrednog događaja	h	18,80
		Redoviti pregledi cesta i objekata	h	25,31
2.	Održavanje kolnika	Ručno čišćenje kolnika s uklanjanjem manje količine materijala	m ³	0,12
		Strojno čišćenje kolnika s uklanjanjem veće količine materijala	m ³	16,69
		Strojno čišćenje kolnika većih površina kolnika	m ²	0,04
		Popravlak udarnih jama	t	420,00
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom kilometru asfaltom AC 8 surf 50/70	t	224,06
		Ručni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom kilometru asfaltom AC 11 surf 50/70	t	189,38
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 50 m ² u jednom kilometru asfaltom AC 8 surf 50/70	t	181,88
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 400 m ² u jednom kilometru asfaltom AC 8 surf 50/70	t	169,69
		Strojni popravak lokalnog oštećenja kolnika površine do 400 m ² u jednom kilometru asfaltom AC 11 surf 50/70	t	171,56
		Ručna ugradnja asfalta AC 16 base 50/70 u rigol ceste širine 0,50-1,00 m, debljine 5 cm	m ²	27,00
		Ručna ugradnja asfalta AC 8 surf 50/70 u rigol ceste širine 0,50-1,00 m, debljine 3 cm	m ²	28,59
		Popravlak ispuha – kameni materijal/betonska stabilizacija	m ²	63,00
		Rezanje asfalta	m'	8,91
		Ručna ugradnja asfalta AC 11 surf 50/70 u rigol ceste širine 0,50-1,00 m, debljine 4 cm	m ²	26,90
		Popravak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 base (karbonat) kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	99,19

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11 surf (karbonat) kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	113,44
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 8 surf (karbonat) kao izravnavajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	t	116,25
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 8E surf (eruptivac) debljine 3 cm kao habajući sloj do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	8,44
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta za vrlo tanke slojeve BBTM 8 (eruptivac) debljine 2,5 cm kao habajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	8,81
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom tankoslojne asfaltne presvlake hladnim postupkom SS 8 (mikroasfalt) kao završnog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	6,19
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 16 surf 50/70 (BNHS 16) – karbonat, debljine 6 cm kao nosivo-habajućeg sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	14,44
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 22 base 50/70 – karbonat, debljine 7 cm kao nosivog sloja do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	13,41
		Priprema postojećeg kolnika špricanjem bitumenskom emulzijom do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	1,13
		Popravlak oštećenog kolnika strojnom ugradnjom asfalta AC 11E surf (eruptivac) debljine 4 cm kao habajući sloj do 3 000 m ² po lokaciji	m ²	13,25
		Popravlak neravnina na kolniku frezanjem prosječne debljine 2 cm	m ²	2,81
		Popravlak neravnina na kolniku frezanjem prosječne debljine 4 cm	m ²	3,28
		Frezanje kolnika prosječne debljine 3 cm	m ²	3,75
		Frezanje kolnika prosječne debljine 5 cm	m ²	4,69
		Frezanje kolnika prosječne debljine 8 cm	m ²	4,59
		Dovoz kamenog materijala na makadam	m ³	10,13
		Popravlak udarnih jama na makadamu	m ³	17,81
		Profiliranje makadamskog kolnika	m ³	0,08
		Strojna ugradnja kamenih materijala na makadamu	m ³	6,47
		Popravlak ispuha na makadamu	m ²	38,06
		Strojna ugradnja betonske stabilizacije kod izvedbe „sendvič” sistema kolničke konstrukcije	m ³	107,81
		Ručna ugradnja betonske mješavine čvrstoće C25/30 kod popravka kolničke konstrukcije	m ³	345,00
		Rad grejdera na porezivanju makadama	h	80,63
3.	Održavanje bankina i berme	Ručno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina	m ²	0,98
		Ručni popravak oštećenih bankina	m ³	39,28
		Ručni popravak oštećenih bankina (bez materijala)	m ³	34,50
		Ručni popravak oštećenih bankina s vapnenačkom zapunom iz kamenoloma	m ³	48,28
		Ručno prosijecanje nadvišenih dijelova bankina radi osiguranja otjecanja vode s kolnika	m'	0,96
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina frezom za bankine	m ²	0,71

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina priključnom frezom za bankine na specijalnom stroju	m ²	0,43
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankina grejderom	m ²	0,13
		Strojno uklanjanje nadvišenih dijelova bankine rovokopačem/bagerom	m ³	39,38
		Popravak oštećenih betonskih pasica do 30 m duljine po lokaciji	m ³	332,81
		Popravak oštećenih betonskih pasica preko 30 m duljine po lokaciji	m ³	328,13
		Strojna dogradnja bankina zemljanim materijalom	m ³	28,13
		Strojna dogradnja bankina miješanim kamenim materijalom	m ³	25,03
		Strojna dogradnja berme	m ³	18,66
		Strojno proširenje berme u zemljanom materijalu	m ³	13,03
		Strojni iskop za proširenje ceste	m ³	9,84
		Nabava, dobava i ugradnja šljunčanog materijala	m ³	15,94
		Dogradnja betonskih pasica	m ³	242,81
4.	Održavanje usjeka, zasjeka i nasipa	Ručno čišćenje usjeka, zasjeka i nasipa od otpadaka	h	15,94
		Uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa usjeka i zasjeka – RUČNO	m ³	24,84
		Uklanjanje nestabilnog materijala s pokosa usjeka i zasjeka – STROJNO	m ³	19,88
		Škarpiranje i utovar otkliznutog materijala s pokosa usjeka na kolnik i bankine	m ³	19,88
		Dogradnja trupa ceste miješanim kamenim materijalom	m ³	20,06
		Dogradnja tamponskog sloja od kamenog materijala	m ³	19,69
		Zaštita pokosa nasipa, usjeka i zasjeka zatravljanjem	m ³	17,72
		Izvedba gabionskog zida	kom	405,00
		Izvedba podložnog betona	m ³	207,19
		Ugradnja armature	kg	1,97
5.	Održavanje objekata za odvodnju	Ručno čišćenje cestovnih jaraka	m'	2,96
		Ručno uklanjanje blata, nanosa, osulina i ostalog materijala iz rigola	m ³	58,88
		Strojno produbljivanje i profiliranje cestovnih jaraka	m'	5,80
		Strojni iskop cestovnih jaraka	m ³	12,56
		Čišćenje rigola (s odvozom)	m'	0,76
		Čišćenje pokrivenih rigola ili kanala	m'	7,88
		Čišćenje propusta od nanosa	m ³	58,22
		Čišćenje slivnika, revizijskih okana, taložnica i sličnih građevina	m ³	56,81
		Čišćenje sustava odvodnje vodom pod pritiskom	h	126,56
		Čišćenje separatora, taložnica, laguna i sličnih objekata odvodnje	h	58,13
		Strojno čišćenje jaraka – frezanje jaraka „UNIMOGOM“	m'	0,70
		Čišćenje rigola (bez odvoza)	m'	0,66
		Zamjena oštećenog poklopca revizijskog okna	kom	245,63

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Zamjena oštećenog poklopca revizijskog okna u kolniku s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	245,63
		Zamjena oštećene slivničke rešetke	kom	245,63
		Zamjena oštećene slivničke rešetke s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	245,63
		Korekcija visine revizijskog okna ili slivnika	kom	257,81
		Korekcija visine revizijskog okna s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	257,81
		Korekcija visine slivnika s učvršćivanjem brzovezajućim materijalom	kom	257,81
		Popravlak oštećenih rubnjaka do 10 m duljine po lokaciji	m'	64,69
		Popravlak oštećenih rubnjaka preko 10 m duljine po lokaciji	m'	49,69
		Popravlak oštećenog opločenja dna jaraka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m ²	69,38
		Popravlak oštećene cijevi propusta – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	2.500,00
		Popravlak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima propusta	m ³	267,19
		Izrada novog revizijskog okna	kom	897,19
		Izrada novog slivnika	kom	668,44
		Izrada betonskog rigola širine 75 cm	m'	59,06
		Postavljanje rubnjaka dimenzija 15/25/100 cm	m'	33,00
		Postavljanje rubnjaka dimenzija 10/20 cm ili sl.	m'	33,28
		Postavljanje kanalice dimenzija 100x50/37x25 cm uz kolnik, na podlogu od betona	m'	71,16
		Postavljanje kanalice dimenzije 50x100/72x40 cm na pokosima, na podlogu od betona	m'	67,50
		Postavljanje kanalice dimenzije 110x48/25x23 cm armirana sa zubom, na podlogu od betona	m'	87,19
		Izrada novog opločenja dna jaraka i površina ispred uljeva i izljeva propusta	m ²	86,72
		Izrada glave propusta	m ³	728,81
		Izrada nove oborinske kanalizacije – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	15.000,00
		Izrada drenaže od PVC cijevi promjera 100/160 mm – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	5.000,00
		Nabava poklopca revizijskog okna, slivnika i ostalih materijala – obračun prema računu dobavljača	paušal	2.500,00
		Nabava, doprema i ugradnja betonskih travnatih ploča 60/40/8 na podlogu betona	m ²	43,13
		Izrada upojnog bunara	kom	620,00
6.	Održavanje opreme ceste	Postavljanje linijske rešetke na podlogu od betona	m'	501,56
		Čišćenje smjerokaznog stupića	kom	0,94
		Čišćenje katadioptera	kom	0,49
		Čišćenje metalnih zaštitnih ograda	m	0,44
		Ličenje metalnih zaštitnih ograda – temeljnom bojom	m ²	18,75
		Ličenje metalnih zaštitnih ograda – lak bojom	m ²	22,50
		Ispravljanje smjerokaznog stupića	kom	1,97
		Manji popravak metalnih zaštitnih ograda	m'	197,81
		Zamjena oštećenog smjerokaznog stupića	kom	9,47

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Postava novog smjerokaznog stupića	kom	15,66
		Izrada (nabava) i ugradnja temelja smjerokaznog stupića	kom	6,19
		Demontaža metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi	m'	21,56
		Demontaža metalne zaštitne ograde u zemljanoj podlozi	m'	16,22
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u zemljanoj podlozi u duljini do 20 m po lokaciji	m'	126,56
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini do 20 m po lokaciji	m'	145,31
		Ugradnja metalne zaštitne ograde vijčanom vezom u betonsku podlogu u duljini do 20 m po lokaciji	m'	145,31
		Ugradnja metalne zaštitne ograde sa stupovima u betonskoj podlozi u duljini preko 20 m po lokaciji	m'	120,00
		Ugradnja metalne zaštitne ograde u betonsku podlogu s vijčanom vezom u duljini preko 20 m po lokaciji	m'	114,38
		Postavljenje betonske zaštitne ograde New Jersey	m'	153,75
		Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptra) na zaštitnu ogradu	kom	12,19
		Postavljanje reflektirajuće oznake (katadioptra) na zid i slične površine	kom	13,36
		Čišćenje prometnog znaka	kom	2,77
		Čišćenje prometne ploče	kom	4,45
		Popravak prometnog znaka	kom	4,83
		Popravak prometne ploče	kom	18,23
		Zamjena prometnog znaka	kom	17,81
		Postavljanje novog prometnog znaka	kom	20,37
		Zamjena prometne ploče do 2 m ²	kom	25,59
		Zamjena prometne ploče preko 2-8 m ²	kom	76,88
		Zamjena prometne ploče veće od 8 m ²	kom	102,19
		Ručni iskop temeljne jame u zemljanom materijalu	m ³	100,13
		Strojni iskop temeljne jame u zemljanom materijalu	m ³	17,63
		Izrada ili nabava i ugradnja temelja prometnih znakova ili ploča	kom	37,97
		Izrada trakastih i drugih temelja prometnih znakova ili ploča	m ³	342,19
		Demontaža stupova prometnih znakova ili ploča	kom	16,97
		Ugradnja stupova prometnih znakova i ploča	kom	11,72
		Ugradnja INP nosača za prometne ploče	m'	28,50
		Nabava prometne signalizacije i opreme – obračun prema računu dobavljača	paušal	15.000,00
		Obnavljanje pune razdjelne crte širine 12 cm	m'	0,66
		Obnavljanje pune razdjelne crte širine 15 cm	m'	0,78
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 12 cm	m'	0,52
		Obnavljanje isprekidane razdjelne crte širine 15 cm	m'	0,54
		Obnavljanje pune rubne crte širine 12 cm	m'	0,66
		Obnavljanje pune rubne crte širine 15 cm	m'	0,73
		Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 12 cm	m'	0,66
		Obnavljanje isprekidane rubne crte širine 15 cm	m'	0,70

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Obnavljanje pješačkog prijelaza	m ²	11,33
		Obnavljanje pune poprečne i kose oznake (puna STOP linija)	m ²	9,14
		Obnavljanje isprekidane poprečne oznake (isprekidana STOP linija)	m ²	7,73
		Obnavljanje strelica za obvezan smjer kretanja vozila	m ²	11,33
		Obnavljanje polja za usmjeravanje prometa (otoci)	m ²	11,33
		Obnavljanje pojedinačnih natpisa „STOP”, „ŠKOLA”, „VLAK”, „BUS” i sl.	m ²	13,00
		Obnavljanje oznaka na prometnim površinama za posebne namjene	m ²	8,65
		Obnavljanje mjesta za parkiranje osobnih vozila	kom	7,44
		Obnavljanje mjesta za parkiranje autobusa	kom	23,13
		Obnavljanje oznake „mjesto rezervirano za invalide”	kom	62,60
		Markiranje oznaka	h	15,21
		Uklanjanje manjih površina oznaka frezanjem	m ²	20,06
		Izrada i obnavljanje oznaka na kolniku ostalim tehnologijama – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	50.000,00
7.	Košnja trave i održavanje zelenila	Ručna košnja trave	m ²	0,38
		Ručno krčenje grmlja i šiblja	m ²	4,50
		Ručno krčenje grmlja i šiblja (bez odvoza)	m ²	3,75
		Strojna košnja trave na bankinama	m ²	0,05
		Strojna košnja trave izvan bankina	m ²	0,05
		Strojna košnja trave na površinama s mjestimično sraslim grmljem	m ²	0,06
		Obrezivanje grana i stabala pomoću platforme	h	84,38
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja	m ²	0,61
		Strojno obrezivanje grmlja, živice i šiblja (bez odvoza)	m ²	0,53
		Strojno krčenje grmlja i šiblja mlatilicom	m ²	0,38
		Sječenje stabala promjera 11-20 cm	kom	6,19
		Sječenje grana promjera 11-20 cm	kom	7,13
		Sječenje stabala promjera 21-30 cm	kom	24,28
		Sječenje grana promjera 21-30 cm	kom	27,56
		Sječenje stabala promjera preko 30 cm	kom	41,57
		Sječenje grana promjera preko 30 cm	kom	43,35
		Strojno vađenje panjeva promjera 11-20 cm	kom	14,44
		Strojno vađenje panjeva promjera 21-30 cm	kom	16,16
		Strojno vađenje panjeva promjera preko 30 cm	kom	30,56
8.	Održavanje cestovnih objekata	Ručno čišćenje objekta	h	16,90
		Čišćenje korita vodotoka od naplavina – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	100,00
		Čišćenje drenažnih otvora, barbakana i sličnih naprava za odvodnju objekta	m'	16,99
		Čišćenje dilatacije	m'	2,72
		Čišćenje ostalih površina izvan kolnika	h	18,75
		Popravci manjih oštećenja na kolniku, pješačkim stazama i ostalim površinama objekta – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	100,00
		Popravak sljubnica i pukotina – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	50,00

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Popravlak obloženih dijelova čunja nasipa i krila objekta – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	50,00
		Popravlak manjih pojedinačnih oštećenja na betonskim dijelovima objekta	m ³	332,81
		Popravlak dilatacijskih reški zapunjavanjem	m ¹	3,75
		Popravlak kamenog suhozida preslagivanjem	m ³	57,19
		Popravlak zida od kamena	m ³	85,00
		Popravlak zida od betona	m ³	332,81
		Popravlak oštećenog zidanog dijela objekta – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	100,00
		Popravlak gabionskih zidova	m ³	303,75
		Popravlak lokalnih oštećenja betonske površine	m ²	60,94
		Popravlak dijelova metalne ograde	kg	18,75
		Popravlak dilatacije – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	100,00
		Ličenje betonskih površina objekata	m ²	32,81
		Izrada zida od betona	m ³	250,00
		Izrada gabionskih zidova u zemljanom materijalu	m ³	220,00
		Postavljanje betonskih zaštitnih elemenata (BEPO) za osiguranje pokosa	m ¹	76,88
		Zamjena rubnjaka na objektu	m ¹	75,00
		Zamjena metalne ograde	kg	15,00
		Zamjena dilatacije – obračun prema stvarnim troškovima	paušal	100,00
9.	Sustavi, instalacije, uređaji i oprema na cestama i objektima	Električna energija – obračun prema računima za utrošenu električnu energiju	paušal	50,00
10.	Zimska služba	Nabava, postavljanje i uklanjanje kompletnog prometnog znaka prema izvedbenom programu zimske službe	kom	37,97
		Nabava, postavljanje i uklanjanje dopunske ploče prema izvedbenom programu zimske službe	kom	21,56
		Nabava, postavljanje i uklanjanje rubnih štapova	kom	8,25
		Nabava, postavljanje i uklanjanje snjegobrana od PVC-a	m ²	11,06
		Privremeni lokalni popravak kolnika – krpanje s hladnim smjesama (grambit)	t	445,95
		Rad kamiona do 2 t na obilasku cesta u zimskom razdoblju	h	45,00
		Kamion do 3,5 tone za intervencije na posipavanju i slično – silosni posipač	h	61,88
		Kamion preko 12 t na čišćenju cesta – efektivni rad	h	85,03
		Kamion preko 12 t na čišćenju cesta – aktivno dežurstvo	h	25,52
		Kamion preko 12 t na čišćenju cesta – pasivno dežurstvo	h	9,09
		Kamion preko 12 t na čišćenju i posipavanju cesta – silosni posipač – efektivni rad	h	86,72
		Kamion preko 12 t na čišćenju i posipavanju cesta – silosni posipač – aktivno dežurstvo	h	25,96
		Kamion preko 12 t na čišćenju i posipavanju cesta – silosni posipač – pasivno dežurstvo	h	8,67
		Rovokopač na utovaru posipala – efektivni rad	h	52,97

Redni broj	Poslovi redovitog održavanja	Opis radova redovitog održavanja	Jedinica mjere	Jedinična cijena bez PDV-a (u eurima)
	1	2	3	4
		Rovokopač na utovaru posipala – aktivno dežurstvo	h	15,89
		Rovokopač na utovaru posipala – pasivno dežurstvo	h	5,30
		Rad unimoga – efektivni rad	h	98,44
		Rad unimoga – aktivno dežurstvo	h	29,53
		Rad unimoga – pasivno dežurstvo	h	9,84
		Rad grejdera i utovarivača – efektivni rad	h	95,16
		Rad grejdera i utovarivača – aktivno dežurstvo	h	28,55
		Rad grejdera i utovarivača – pasivno dežurstvo	h	9,52
		Rad buldožera – efektivni rad	h	80,16
		Rad buldožera – aktivno dežurstvo	h	24,05
		Rad buldožera – pasivno dežurstvo	h	8,02
		Rad cestara – efektivni rad	h	25,31
		Rad cestara – aktivno dežurstvo	h	18,98
		Rad cestara – pasivno dežurstvo	h	7,59
		Natrijev klorid za silose	t	148,00
		Natrijev klorid za skladište	t	148,00
		Posipni materijal od kamene sitneži	m ³	28,13
		Održavanje silosa za sol – obračun po kompletnim silosima	komplet	3.250,00
		Održavanje nadstrešnice za sol – obračun po kompletnim skladištima	komplet	3.250,00
11.	Ostali radovi, troškovi i usluge	Radovi prema posebnom nalogu	paušal	30.000,00
		Izrada tehničke i druge dokumentacije za radove održavanja	paušal	30.000,00
		Zbrinjavanje otpada	paušal	5.000,00
		Uklanjanje oštećenih i napuštenih vozila te drugih stvari	paušal	2.500,00